

A Fővárosi Ítéltábla a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... (....) felperesnek a dr. Kelényi Zsuzsannaügyvéd (....) által képviselt ... (....) I. r., a dr. Völgyesiné dr. Hontvári Zsuzsanna ügyvéd (....) és dr. Szerencsés Angélaügyvéd (....) által képviselt ... (....) II. r. alperes ellen bankgarancia nyilatkozatok érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében - mely perbe az alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a dr. Völgyesiné dr. Hontvári Zsuzsanna ügyvéd (....) által képviselt ... (....) I. r., a dr. Balázs Péter ügyvéd (....) által képviselt ... (....) II. r. és a ... (....) III. r., valamint a dr. Bíró Ádám ügyvéd (....) által képviselt ... (....) IV. r. alperesi beavatkozó - a Fővárosi Törvényszék 2014. január 2-án kelt 32.G.40.454/2011/146. számú ítélete ellen a felperes, az I. r. alperes és a IV. r. alperesi beavatkozó által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltség tekintetében részben megváltoztatja, a felperes által az I. r. alperesnek fizetendő első fokú perköltség összegét 7.000.000 (hétmillió) forint + áfa összegre, a II. r. alperesnek fizetendő első fokú perköltség összegét 3.000.000 (hárommillió) forint + áfa összegre leszállítja, mellőzi az I. r. alperes felperes javára perköltség fizetésére kötelezését, egyebekben a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 2.000.000 (kettőmillió) forint + áfa, a II. r. alperesnek 800.000 (nyolcszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II. és III. r. alperesi beavatkozónak 100.000 (százezer) forint + áfa - 100.000 (százezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes és a II. r. alperes, illetve annak jogelődje 1999. év óta jogviszonyban álltak, amely bankszámlavezetésre, hitelnyújtásra és bankgarancia nyújtására is kiterjedt.

A felperes a II. r. alperesnek, illetve a ... csoport tagjainak különböző összegű forgóeszköz hiteket nyújtott, hitelkeret szerződéseket kötött meghatározott projektekhez, közbeszerzésekhez kapcsolódóan hitelkibocsátásra vonatkozó szándéknyilatkozatot is kiállított. A II. r. alperes a felperesnél, de más kereskedelmi bankoknál is rendelkezett bankszámlával.

Az I. és II. r. alperes között közbeszerzési eljárások után több építési vállalkozási szerződés jött létre különböző autópályák, autóutak építésére. A felperes és a II. r. alperes (korábbi nevén:) 2009. május 27-én keretszerződést kötött bankgaranciák kibocsátására, melyet a felek 2009. szeptember 9-én módosítottak, majd 2009. december 17-én egységes szerkezetbe foglaltak.

A felperes, a és a ... 2009. december 17-én megkötött keretszerződésben rögzítette, hogy a bank és a ... között 2003. december 22-én megkötött keretszerződést módosították, mivel a ... közgyűlése 2009. január 30-án kelt határozatával - kiválás útján - létrehozta a ..., így a korábbi keretszerződésből eredő valamennyi jog és kötelezettség a szétválás cégbírósági bejegyzésének napjától kezdődően már a kivált felet (a II. r. alperest) illeti, illetve terheli.

A keretszerződés 2. pontja szerint a bank eseti elbírálás alapján bármikor jogosult külön indokolás nélkül is megtagadni az egyes megbízások teljesítését. Az egyes garanciák, illetőleg szándéknyilatkozatok kibocsátásának feltétele az üzletfél és a bank közötti megbízási szerződés, a keretszerződés 8. pontjában írt biztosítékok, valamint az egyes projektekre vonatkozó érvényes szerződés fennállta, kivéve azon garanciákat, melyeket még a pályázati szakaszban szükséges kiadni; ez esetben a pályázati dokumentáció a garanciakibocsátás feltétele.

A felek a garancia keretszerződést még háromszor módosították, a felperes ennek alapján az I. r. alperes felé több milliárd forint értékben bocsátott ki bankgaranciákat.

A felperesnél hitelbizottság vizsgálta át az ügyfeleket, döntött hitelkérelmek jóváhagyásáról, a döntéselőkészítés során kockázati vizsgálatot folytattak le, kivéve például az I. r. alperes esetén, mivel az állami megrendelések, közbeszerzések során a bank azt feltételezte, a kockázatkezelés lefolytatása mellőzhető. Közbeszerzések esetén így külön kockázatkezelést nem végeztek, csak a ... pénzügyi átvilágítását végezték el.

A felperes a perbeli bankgarancia keretszerződéssel a II. r. alperest finanszírozta, mint céget.

2011. január 19-én a II. r. alperes az átalakulásáról döntött, ennek keretében hat társaság vált ki a II. r. alperesből. (A II. r. alperes a korábbi nevét megváltoztatta)

A felperes a 2011. február 14-i levelében felhívta a II. r. alperest, hogy a kiváláshoz a garanciaszerződés alapján szükség lett volna a hozzájárulására, melyet nem adott meg.

A kiválással kapcsolatban a felperes a kiválási szerződés létre nem jöttének megállapítása iránt pert indított. A kereseti kérelme elutasításra került a Fővárosi Bíróság 25.G.40.472/2011/13. és a Fővárosi Ítéletábla 10.Gf.40.431/2011/10. számú ítéleteivel.

A bankgarancia keretszerződés alapján a felperes az I. r. alperes javára 2007. december 10. és 2010. május 3. közötti időben előleg visszafizetési-, jótállási- és teljesítési-, valamint szavatossági bankgarancia nyilatkozatokat bocsátott ki. Azok kedvezményezettje az I. r. alperes volt, azok kibocsátására ailletve a ...megbízásából került sor. A pályázati szakban benyújtandó szándéknyilatkozatokat kivéve a banknál a keretszerződés alapján rendelkezésre állt a megbízó, illetve a kedvezményezett közötti vállalkozási szerződés is. Az I. r. alperes először az EG26225 számú 2010. január 28-án kibocsátott előleg visszafizetési bankgaranciát hívta le 2011. január 28-án, melyet a felperes formai hibákra hivatkozva elutasított. Ezt követően az I. r. alperes folyamatosan hívta le a teljesítési-, illetve a jótállási bankgaranciákat.

Az M7-es autópálya Ordacsehi-Balatonkeresztúr közötti szakasz építési munkáira vonatkozó vállalkozási szerződés kapcsán jótállási garancia kibocsátása történt meg az I. r. alperes részéről 3EG23390 szám alatt. A 2009. szeptember 9-i hatályos szövege tartalmazta, hogy 2009. március 18. napjával a ... kiválással létrejött aaki a vállalkozónak tekintendő. A felperes visszavonhatatlan és feltétel nélküli garanciát vállalt arra, hogy amennyiben a vállalkozó a szerződéses jótállási kötelezettségeinek nem tesz eleget és a kedvezményezettel szemben fizetnie kell, legfeljebb 371.832.655 forint összeghatárig három banki munkanapon belül a kedvezményezett első felszólítására fizet. A bankgarancia írásbeli, cégszerűen aláírt felhívással vehető igénybe, közölve a bankkal, hogy a vállalkozó a jótállás körébe tartozóan mit mulasztott. 15 napnál nem régebbi cégkivonat és aláíró személy aláírási címpéldánya csatolása is szükséges volt. A bankgarancia nyilatkozat 2007. szeptember 15-től a jótállási időszak végéig, de legfeljebb 2011. március 12-ig volt érvényben.

Az I. r. alperes a bankgaranciából 186.416.327 forintot hívott le 2011. március 9-én részben jótállás körébe tartozó szavatossági biztosítéki kötelezettség címén,

500.000 forintot pedig jótállás körébe tartozó javítási kötelezettség nemteljesítése címén. Csatolta ... vezérigazgató aláírási címpéldányát.

A felperes 2011. március 16-án levélben értesítette az I. r. alperest, hogy nem a bankgaranciában meghatározott együttes feltételek kerültek kijelentésre a lehívásban, ezért nem fizet. Később közlését kiegészítette a bankgaranciával kapcsolatos per indítására.

Az M7-es autópálya Ordacsehi-Balatonkeresztúr közti szakasz építési munkáira a ...mint ... jogelődje vállalkozó által kötött szerződés biztosítására jött létre a 3EG25821-es számú szavatossági bankgarancia. A felperes a vállalkozó megbízásából garanciát vállalt arra, hogy amennyiben a vállalkozó a szavatossági kötelezettségeinek nem tesz eleget és a kedvezményezettrel szemben fizetési kötelezettsége keletkezik, úgy legfeljebb 3.809.477.209 forint összegig a kedvezményezett első felszólítására három banki munkanapon belül fizet. A garancia írásbeli, cégszerűen aláírt felhívással volt igénybe vehető, tartalmaznia kellett a garanciavállalásra vonatkozó kedvezményezetti hivatkozást, illetve a vállalkozó szavatosság körébe tartozó mulasztásait, 15 napnál nem régebbi cégkivonat és címpéldány csatolása mellett. A bankgarancia akkor lép hatályba, ha a korábbi, 3EG17623 számú jótállási bankgarancia igénybevétel nélkül lejárt és a szavatossági időszak végéig, legfeljebb 2012. október 29-ig érvényes.

A kedvezményezett 2011. szeptember 26-án kelt (a bankhoz szeptember 27-én érkezett) nyilatkozatával 59.677.937 forint összegben lehívta a bankgaranciát. Úgy nyilatkozott, a vállalkozó a szavatosság körébe tartozó javítási kötelezettségét többszöri felszólítás ellenére a mellékelt hibalista szerinti hibákra vonatkozóan nem teljesítette, így kötelezettségeinek nem tett eleget. 15 napnál nem régebbi cégkivonat és hibalista csatolásra került. A felperes a fizetést megtagadta 2011. október 6-i levelében a perindításra hivatkozva.

A 86-os számú főút Szombathely-Vát közötti szakasza építési munkáira vonatkozó vállalkozási szerződés tekintetében a felperes 3EG25527 szám alatt szeptember 29-én teljesítési bankgaranciát bocsátott ki az I. r. alperes javára, legfeljebb 397.241.525 forint erejéig, mely szerint a kedvezményezett első írásbeli felszólítására az alapjogviszony vizsgálata nélkül, kifogás, vita ellenére a kedvezményezett javára az általa megjelölt összegben, legfeljebb a bankgarancia keretösszeg erejéig fizetést teljesít, amennyiben a kedvezményezett írásbeli igénybejelentésében nyilatkozik és a megbízó a szerződés szerinti, az igénybejelentésben meghatározott, összegszerűségében megjelölt kötelezettségét felhívás ellenére határidőben nem teljesítette. A kedvezményezettnek meghatározott okiratokat is csatolnia kellett, így a mérnök által ellenjegyzett nyilatkozatot, a mérnökre vonatkozó közjegyző által hitelesített címpéldányt, 15

napnál nem régebbi eredeti vagy közjegyző által hitelesített cégkivonatot, a felhívás másolatát, annak a megbízó részére történő kézbesítése igazolását, érkeztetett okirattal vagy tértivevénnel. A lehívás kapcsán a bank úgy nyilatkozott, a benyújtott okmányokat két munkanapon belül megvizsgálja és három napon belül teljesíti. Ha a benyújtott okmányok nem felelnek meg, akkor a fizetést megtagadja és erről a kedvezményezettet három napon belül értesíti. A bankgarancia 2011. október 28-ig volt hatályos, az igénybejelentés a kedvezményezett számlavezető hitelintézetén keresztül volt benyújtandó a rajta szereplő cégszerű aláírás hitelessége igazolásával.

A kedvezményezett 2011. március 22-i igénybejelentése a számlavezető ... 2011. március 24-én érkezett. Az I. r. alperes 198.620.760 forint összeget hívott le, azzal, hogy a megbízó a szerződés szerinti kötelezettségét megfelelő felhívás ellenére határidőben nem teljesítette. Az igénybejelentéshez csatolta a ... által 2011. március 22-én tett, az ...mint megbízott mérnök által ugyanezen a napon ellenjegyzett nyilatkozatot, a 2011. március 11-én kelt, a megbízó részére megküldött írásbeli felhívás másolatát, az írásbeli felhívás megbízó részére történő kézbesítésének igazolását a megbízó által érkeztetett okirattal, valamint a ... 30 napnál nem régebbi cégkivonatát és ... vezérigazgató aláírási címpéldánya közjegyző által hitelesített másolatát.

2011. március 24-én az a részére - hivatkozással az általa küldött SWIFT-üzenetre - úgy nyilatkozott, megküldi ügyfele igénybejelentését, igazolja továbbá, hogy az igénybejelentésen szereplő cégszerű aláírás a banknál bejelentett aláírással megegyezik. Kérte a lehívás összegét az általa vezetett ügyfélszámlára megfizetni, csatolta a SWIFT-üzenetet.

A kedvezményezett 2011. július 19-én további 198.620.760 forintot hívott le, kijelentve, a megbízó mulasztást, szerződésszegést követett el, a részére megküldött, felhívásban szereplő, összegszerűleg megjelölt kötelezettségeit határidőben nem teljesítette. Ezt a nyilatkozatot az ...2011. július 21-én vette át. 2011. április 1. napján az ...arról tájékoztatta a felperes, hogy a 3EG25527 számú garancia igénybejelentésre kifogással él, az aláírás hitelesítése nem a bankgarancia előírása szerint történt, továbbá pert indított a bankgaranciával kapcsolatban, ezért nem fizet.

A felperes 2009. október 8-án 3EG25620 szám alatt előleg-visszafizetési bankgaranciát bocsátott ki szintén a 86-os főút Szombathely-Vát szakasza építési munkáinak elvégzésével kapcsolatos vállalkozási szerződéshez. A felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy 794.483.050 forint összeghatárig kifizetést teljesít 15 banki munkanapon belül a kedvezményezett első írásbeli felszólítására, az alapjogviszony vizsgálata nélkül, tekintet nélkül a megbízó saját maga vagy bármely

más fél ellenvetéseire, amennyiben a kedvezményezett kijelenti, hogy a megbízó a vállalkozási szerződésben meghatározott kötelezettségeit nem teljesítette. A bankgarancia 2011. október 2-áig volt érvényes.

2011. július 28-án az I. r. alperes igénybejelentéssel élt 788.801.887 forint összegre, erre 2011. augusztus 9-én a felperes úgy nyilatkozott, hogy a perindításra figyelemmel nem fizet.

Az M9-es autópályát 51. és 54. számú főutakkal meghatározott szakasza kivitelezési munkáihoz kapcsolódóan a felperes 3EG26225 szám alatt előleg-visszafizetési bankgaranciát bocsátott ki, kötelezettséget vállalva 843.100.974 forint összeghatárig a fizetésre, a bankgarancia 2011. január 31-ig volt érvényes.

Az I. r. alperes 2011. január 28-án a bankhoz érkezett igénybejelentésében kérte 838.913.716 forint átutalását, hivatkozva arra, hogy a vállalkozó szerződéses kötelezettségeit a szerződés 58.2. pontjában foglalt előírások szerint nem teljesítette, az előlegből nem került visszafizetésre 838.913.716 forint, nyilatkozatát az ..., mint műszaki szakértő ellenjegyezte.

A felperes 2011. január 31-én kelt (I. r. alpereshez február 2-án érkezett) nyilatkozatában közölte, az igénybejelentés nem a bankgaranciában meghatározott együttes feltételek szerint történt, ezért nem fizet.

A felperes 2010. január 28-án teljesítési bankgaranciát bocsátott ki 3.EG.26228 szám alatt, az M9 autópályát 51-54 számú főutak közötti szakasza és csatlakozó építményei építési, vállalkozási munkáinak elvégzése biztosítására, legfeljebb 843.100.974 forint keretösszegig. A bankgarancia a szokásos feltételeket tartalmazta, az igénybejelentéssel együtt csatolni kellett az ... által ellenjegyzett nyilatkozatot, a felhívás másolatát, annak megbízó részére történő kézbesítése igazolását. Az igénybejelentés a számlavezető hitelintézetben keresztül volt benyújtandó a rajta szereplő cégszerű aláírás hitelessége igazolásával. A bankgarancia nyilatkozat szerint a bank az okmányokat két munkanapon belül megvizsgálja, előírás szerinti igénybejelentésre három napon belül fizet. Ellenkező esetben a fizetést megtagadja és erről három napon belül írásban értesíti a kedvezményezettet, megjelölve a hiányosságokat. A bankgarancia 2011. január 21-ig volt hatályban.

A nyilatkozatot a bank módosította, érvényességét, hatályát 2011. december 15-ig hosszabbította meg.

Szerződésszegésre és mulasztásra hivatkozva az I. r. alperes 2011. május 10-én hívta le a bankgaranciát, utalt arra, hogy 2011. április 29-én hívta fel a ... a vállalkozási szerződés kapcsán kötelezettségei 2011. május 4-ig történő teljesítésére. A felhívást a vállalkozó 2011. május 2-án átvette. A kedvezményezett megjelölte, hogy a felpereshez benyújtott iratok közt szerepelt a mérnök által ellenjegyzett nyilatkozata, a megbízó részére megküldött 2011. április 29-i írásbeli felhívás, a kézbesítés megbízó részére történő igazolása, illetve 15 napnál nem régebbi cégkivonat és ... vezérigazgató aláírási címpéldánya. Az ... SWIFT-üzenetet küldött felperesnek, aki a lehívásra nem fizetett.

A felperes a ... megbízó és az I. r. alperes között az M0-ás autópálya déli szektor 51. számú főút M5-ös autópálya közötti kétszer háromsávós szakasza kivitelezési munkáival kapcsolatos vállalkozási szerződés biztosítására 2009. augusztus 24-én 3.EG.25509 számon teljesítési bankgaranciát állított ki, 520.143.000 forint keretösszegig vállalta a teljesítést. A bankgarancia 2011. február 9-ig volt érvényes. A jogosult 2011. február 9-én hívta le a bankgaranciát, kijelentve, hogy a megbízó a szerződéses megállapodásban írtakat nem teljesítette. A felperes nem fizetett.

2010. február 5-én 3.EG26257 szám alatt felperes teljesítési bankgaranciát állított ki a és az I. r. alperes közötti, a 37. számú főút Szerencs átkelési szakasza építési, vállalkozási munkáinak biztosítására, legfeljebb 43.333.781 forint összegig. Az igénybejelentéssel együtt a bankgarancia szerint be kellett nyújtani a megbízott mérnök által ellenjegyzett, megbízó részére küldött felhívást, a kézbesítés igazolását. Az igénybejelentést a számlavezető bankon keresztül kellett benyújtani a cégszerű aláírás hitelességének igazolásával. A bankgarancia 2011. március 1-ig volt hatályban. Az I. r. alperes 2011. február 24-én hívta le a bankgaranciát 43.333.781 forint teljesítést kérve. ... vezérigazgató a lehívásban úgy nyilatkozott, ez az összeg azért esedékes, mert a 2011. február 22-i felhívás ellenére kötelezettségeit a vállalkozó határidőben nem teljesítette. A felhíváshoz mellékletként csatolásra került a mérnök által ellenjegyzett nyilatkozat, az írásbeli felhívás, annak kézbesítését igazoló irat, címpéldány és cégkivonat. A folyamatban lévő perre tekintettel a felperes 2011. március 10-én tájékoztatta a kedvezményezett számlavezető bankját, hogy nem fizet, a fizetést felfüggeszti.

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a keresetlevélben felsorolt bankgaranciák kibocsátásuk napjától érvénytelenek, kérte, hogy az elsőfokú bíróság tiltsa el az I. r. alperest a felperes és a II. r. alperes között 2009. szeptember 9-én megkötött keretszerződés alapján az I. r. alperes javára kibocsátott és a keresetlevél 9. számú mellékletében felsorolt bankgaranciák lehívásától, kérte ennek túrására kötelezni a II. r. alperest. Ideiglenes intézkedéssel is kérte az I. r. alperes eltiltását a bankgaranciák lehívásától, utóbbi kérelmét az elsőfokú bíróság a 32.G.40.454/2011/20-IV. számú végzésével elutasította. A felperesi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla a 2011. december 1-jén kelt

16.Gpkf.45.168/2011/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A felperes a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 8.§ és 9.§-aira hivatkozva előadta, hogy az I. r. alperes a II. r. alperessel a vállalkozási szerződéseket közbeszerzési eljárás lefolytatása után kötötte meg, így a II. r. alperes teljesítőképességét megfelelően minősítenie kellett. Amennyiben ez a minősítés nem megfelelően történt, ezzel őt megtévesztette, s ezáltal került sor a bankgaranciák kibocsátására. A II. r. alperes tényleges pénzügyi helyzetét csak a keresetlevélben felsorolt garanciák lehívásakor ismerhette fel. Utalt a II. r. alperes általa jog- és szerződésellenesnek minősített átalakulására, az általa beszerzett magánszakvéleményre, az állami beruházások műszaki és szerződéskötéssel kapcsolatos előkészítetlenségére, a Ptk. 310.§ (1) bekezdésére, nemcsak tévedésre, hanem megtévesztésre, ennek kapcsán a II. r. alperes eljárására is.

Az elsőfokú bíróság a 2011. június 29-én meghozott 32.G.40.454/2011/20. számú részítéletével a kereseti kérelmet elutasította; a Fővárosi Ítéletábla a 2012. január 20-án kelt 16.Gf.40.522/2011/6. számú végzésével az első fokú részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította, a felperes másodfokú perköltségét 1.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 900.000 forint fellebbezési illetékből álló összegben, az I., II. r. alperesekét fejenként 1.000.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjban állapította meg.

A felperes végleges kereseti kérelmében az általa felsorolt bankgaranciák érvénytelenségének megállapítását kérte a korábban előadott jogszabályi hivatkozásokkal, emellett a 25527, 25620, 26225 és a 26228-as bankgarancia nyilatkozatok érvénytelenségének megállapítását arra is hivatkozva, hogy ezek olyan követeléseken alapulnak, melyek bírósági úton nem érvényesíthetők a Cstv. 20.§ (3) bekezdése és a Ptk. 204.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, valamint kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni a perköltség viselésére.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperest nem tévesztette meg, nem tájékoztatta arról, hogy a II. r. alperes fizetőképese-e vagy sem, a II. r. alperes teljesítőképességét a szerződéses munkákhoz szükséges feltételek körében vizsgálta, a II. r. alperes mint ügyfél kockázatának felülvizsgálatát nem vállalta át a felperestől. A felperesre kötelezőek voltak az 1996. évi CXII. törvény 76.§, 77.§, 78.-ai, a felperesnek kellett ügyfélkockázati vizsgálatot végeznie, eljárnia a prudens működés feltételei biztosítása körében. A felperes nem az alperesek közötti vállalkozási szerződés alapján, hanem már jóval korábban szerzett információkat a II. r. alperes gazdálkodásáról, hiszen jogelődjével, illetve a II. r. alperessel finanszírozási kapcsolatban állt. A II. r. alperes 2009. március 9.

napjával kiválással jött létre, ehhez a felperes hozzájárult, a jogelőddel kötött bankgarancia keretszerződés ez alapján módosult. A jogutóddal is megkötötte a keretszerződést a felperes, aki egyébként mintegy hétmilliárd forint összegű bankgaranciát vállalt, ezek közül több lehívásnak eleget tett és érvénytelenségre nem hivatkozott.

Elévülési kifogást is előterjesztett a megtámadási határidők lejártára utalva.

A II. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a felperesnek nem a közbeszerzési eljárások eredményeként létrejött vállalkozási szerződést kellett volna vizsgálnia, hanem a pénzügyi szolgáltató számára releváns körülményeket. A felperes a II. r. alperes folyószámláját már 1999. június 4. óta vezeti, a II. r. alperes pénzügyi helyzetét, annak változásait is jól ismerte. A közbeszerzési eljárások során a Kbt. 66.§ (1) bekezdés a) pontjában rögzített banki nyilatkozatokat a felperes mindig meg is adta, így közreműködött a II. r. alperes pénzügyi, gazdasági alkalmasságának igazolásában. A keretszerződés alapján a bank jogosult volt a bankgarancia nyilatkozat kibocsátását megtagadni, ugyanakkor a kibocsátás feltételeit a keretszerződés 2. pontja sorolta fel, melyek között a felperes által megjelölt kifogások, tények - melyekre vonatkozóan tévedést, megtévesztést állított - nem szerepeltek.

Az I. r. alperes a Ptk. 249.§-ára hivatkozva viszontkeresettel a lehívott bankgaranciák megfizetésére kérte kötelezni a felperest, az EG23390 számú alapján 186.416.327 forint és ennek 2011. március 9. napját követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; az EG25527 teljesítési bankgarancia alapján 198.620.760 forint és annak 2011. március 24-ét követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; az EG26225 számú bankgarancia alapján 838.913.716 forint, annak 2011. január 28-át követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; az EG26228 számú bankgarancia alapján 843.100.974 forint és annak 2011. május 12-ét követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; az EG25509 számú bankgarancia alapján 520.143.000 forint s annak 2011. február 9-ét követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; az EG26256 számú bankgarancia alapján 70.393.876 forint és annak 2011. február 28-át követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata; és az EG26257 bankgarancia alapján 43.333.781 forint és annak 2011. február 28-át követő 16. banki naptól számított késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére.

Hivatkozott arra, hogy a bankgaranciákat lehívta, azonban azokat a felperes részben formai kifogásokra hivatkozva, részben indokolás nélkül visszautasította.

Az I. r. alperes a módosított, végleges viszontkereseti kérelmében mindösszesen 3.677.629.142 forint és kamatai megfizetésére kérte a felperest kötelezni, a késedelmi kamatot a Ptk. 301/A.§-a szerint kérte.

A felperes az I. r. alperes viszontkeresete elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy hiányosak a lehívások, a bankgaranciák létrejöttékor a megbízó a ... volt, a felperes a garancia keretszerződés kapcsán őt világította át. A szétválási szerződés alapján a projektek egy része tekintetében jogutódlás történt, az M9-es autópálya-projekt a ... (jelenleg ...) míg a 86-os főút projekt a ... kivitelezésében folytatódott. Nem vállalt kötelezettséget a ..., illetve a ... tekintetében bankgarancia kibocsátására.

Az eredeti megbízó átalakulásához nem járult hozzá, azon esetekben, amikor az átalakulás miatt az alapjogviszonyban szereplő vállalkozó eltért a bankgarancia keretszerződés szerinti megbízótól, a bank kötelezettségvállalása megszűnt, mivel a bankgarancia lehetetlenült. Megjelölte ebben a körben a 3EG25527, a 25620, a 26225 és a 26228 számú bankgaranciákat.

Érvénytelenségre hivatkozott, arra, hogy a bankgarancia nyilatkozatok kibocsátásakor tévedésben volt, őt megtévesztették. Emellett egyes bankgaranciák tekintetében tartalmi, formai hiányosságokra, továbbá arra, hogy az I. r. alperes a ... és a ... csődeljárása során a követelését nem jelentette be, ezért igénye bírósági úton nem érvényesíthető, így a bankgaranciákból eredő teljesítésre sem tarthat igényt. A formai, tartalmi hiányosságok körében a 3.EG23390 számú bankgarancia kapcsán hivatkozott arra, hogy a lehívás szövege nem felelt meg a bankgarancia nyilatkozat tartalmának, mert az I. r. alperes nem jelölte meg, hogy a jótállás körében mely kötelezettségét nem teljesítette a vállalkozó. 500.000 forint összegre hibás teljesítés kapcsán nem jelölte meg a lehívás, hogy mely jótállási kötelezettség nem teljesült, a további 185.916.327 forint összeg pedig szavatossági igény nemteljesítése miatt került bejelentésre, noha a garancia jótállási garancia volt. A jótállási időszakot a felek meghosszabbították, de 2011. január 14-én annak vége volt, így a lehívás határidőn túl történt. Csalárd lehívásra is hivatkozott.

A 3EG25821 számú bankgarancia kapcsán arra hivatkozott, hogy nem volt megjelölve, hogy a vállalkozó mely szavatossági kötelezettségét nem teljesítette, a lehívás (és a viszontkereset is) hiányos volt. A vállalkozó bankgaranciával biztosított szavatossági kötelezettsége teljesítésére, munkavégzésre vagy fizetésre történő felhívása nincs igazolva. A 3EG25527 számú bankgarancia kapcsán az I. r. alperes két igénybejelentésére hivatkozott, s arra, az I. r. alperes sem a garancia lehívásában, sem viszontkeresetében nem jelölte meg a vállalkozó konkrét mulasztását, mely teljesítési kötelezettséget jelentett volna. A viszontkeresethez nem kerültek csatolásra a garancialehívás mellékletei, formailag is hibásak a lehívások, így az aláírás hitelesítés. A bankgarancia szerint az igénybejelentés a kedvezményezett számlavezető hitelintézetén keresztül volt benyújtandó, a rajta szereplő aláírás hitelessége igazolásával. Ez esetben azonban az I. r. alperes számlavezető bankja SWIFT-üzenetében nem cégszerű aláírást igazolt, hanem azt, hogy az igénybejelentőn szereplő aláírás megegyezik a bejelentett aláírással. Így az aláírás hitelesítésre vonatkozó követelmények nem teljesültek. A bankoknál „aláírási joggal rendelkező” nem azonos a „társaság cégjegyzésre jogosult” körrel. A bankgarancia lehívására kizárólag cégjegyzési joggal rendelkező személy volt jogosult. Csalárd lehívásra is hivatkozott, a vállalkozási szerződéstől történő kölcsönös elállásra és az alapjogviszony megszűnésére, valamint a vállalkozási szerződésben szereplő több kötbérfizetési szankcióra és eseti döntésre. A teljesítési bankgarancia arra az esetre jelent biztosítékot, amikor a teljesítés megkezdődött, de

az nem szerződésszerű. Ha a teljesítés nem történik meg vagy a kötelezett késedelembe esik, a jóteljesítési bankgarancia jogszerűen nem hívható le. A bankgarancia a megbízó cégjogi átalakulása folytán megszűnt. Az I. r. alperes a csődeljárásban igényét nem jelentette be, így vele szemben sem érvényesíthet igényt.

Utalt az ugyanezen projekthez kapcsolódó EG26225 számú garanciára, melyet az I. r. alperes jóval korábban lehívott a vállalkozási szerződéstől való elállás miatt. A 3EG25620 bankgarancia kapcsán csalárd lehívásra hivatkozott, az I. r. alperes nemteljesítésre hivatkozva hívta azt le, noha a vállalkozási szerződéstől a vállalkozóval kölcsönösen elálltak. Utalt az átalakulásra is, illetve arra, hogy az I. r. alperes a csődeljárásban nem jelentette be igényét. Az EG26225 számú bankgarancia kapcsán formai követelményekre hivatkozott, a lehívó nyilatkozat nem volt megfelelő, a megbízó személye és az alapjogviszony kötelezettje elkülönült. Az ehhez a bankgaranciával biztosított projekthez kapcsolódó EG26228 számú bankgarancia tekintetében utalt az EG25527 számú bankgaranciával azonos feltételekre és a lehívás hiányaira, arra, hogy nem került csatolásra a vállalkozónak szóló felhívás, egyébként a vállalkozó szerződéses kötelezettsége nem állt fenn, az előlegfizetési garanciát az I. r. alperes már korábban lehívta. Az igénybejelentésben írt értékek sem felelnek meg a bankgaranciának, annak lehívása abszolút jogellenes, az I. r. alperesnek az értesítési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatban okozott kárt 8.204.717.194 forintban jelölte meg. Ellentétes az előleg visszafizetése elmulasztására, szerződésszegésre való hivatkozás, illetve a teljesítési biztosíték összege növelésének igénye. A kölcsönös elállásra figyelemmel az alapjogviszony megszűnt.

Utalt ismét az átalakulásra, illetve a csődeljárásra. Hivatkozott továbbá a garanciaelhívás mellékletét képező mérnöki szakvélemény hiányára, az I. r. alperes elhallgatta, hogy a vállalkozó teljesítését ő hiúsította meg, nem adott munkaterületet, a bankgarancia lehívásában megjelölt okok nem biztosítottak a bankgaranciával. A 3EG26257 számú bankgarancia tekintetében az I. r. alperes az előírt mellékleteket nem csatolta, elmulasztotta kijelenteni, hogy a vállalkozó teljesítési kötelezettsége beállt. Csalárd is a lehívás, mert a garanciában nem biztosított körülményeket jelölt meg az I. r. alperes, azaz biztosíték nyújtására, a bankgarancia azonban erre nem terjed ki.

A II. r. alperes a viszontkereset elutasítását, az I. r. alperes perköltségben marasztalását kérte. A felperes tartalmi és formai hiányosságokra vonatkozó előadásával egyetértett, utalt az I. r. alperessel létrejött vállalkozási alapjogviszonyokra, a biztosított szerződések tartalmi vizsgálatának szükségességére, illetve az igénybejelentéssel kapcsolatos követelményekre. Előadta, a ... a 2011. január 16. napján kötött szétválási szerződés folytán átalakult, a szétválás 2011. február 28-án került bejegyzésre a cégjegyzékbe. A kiválás során létrejövő cégek közül a ... került a 86-os főút Szombathely-Vát szakaszának építési projekttel kapcsolatos minden jog és kötelezettség 2011. február 28-tól, így ezen projekttel kapcsolatos vállalkozási szerződés teljesítéséért a felelős, erről 2011. március 2-án az I. r. alperest értesítették. Ezt követően 2011. június elején a ...

időjárásra és talajproblémákra hivatkozva a kivitelezés ellehetetlenülését jelentette be. Az EG25527-es két részletben érkezett lehíváshoz a szükséges okiratok benyújtását az I. r. alperes nem bizonyította, arra egyébként csak a szembeni biztosíték érvényesítéseként kerülhetett volna sor.

Visszaélésre is hivatkozott, a vállalkozási szerződés 5. fejezet 5. pontjában a felek kizárták a szerződéses feltételek 10. pontja alkalmazását. Az EG26228-as bankgarancia kapcsán ugyancsak a szétválási szerződésre hivatkozott, s arra, hogy az M9-es autópályán 51-54-es főutak építési projektjével kapcsolatos jogok, kötelezettségek a ... (jelenleg ...) kerültek. 2011. március 2-án a kedvezményezett erről való értesítése is megtörtént, a ... 2011. május elején időjárási és régészeti körülményekre hivatkozva jelentette be az ellehetetlenülést. A 2011. május 10-i lehívásra csak a ...I szembeni biztosíték érvényesítéseként kerülhetett sor. A bankgaranciához benyújtandó mellékletek közül azonban az I. r. alperes nem csatolta a ... küldött felhívás kézbesítési igazolását. Visszaélésszerű a lehívás, mivel a megrendelő kizárólag kötbérre és kötbéren felül érvényesített kárigény fedezetére vehette igénybe a bankgaranciát, ehhez képest a lehívásban más okokat jelölt meg, melyek nem szerepeltek a vállalkozási szerződésben. Mellékletek hiányára hivatkozott az EG26257 számú bankgarancia kapcsán is.

Utalt a nem szabályszerű lehívásra abban a körben is, hogy a lehívás nem a 2010. január 7-i szerződésből eredő igényre, hanem a 2010. szeptember 30-ai módosításban foglalt kötelezettség nemteljesítésére történt, a bankgarancia szövege azonban a vállalkozási szerződés módosításához képest nem került módosításra. Az EG25825 számú bankgarancia kapcsán aláírási címpéldány és cégkivonat hiányára hivatkozott. A 3EG20086-os bankgarancia esetében a mellékletek bank részére történő benyújtása nem igazolt, a lehíváshoz csak aláírási címpéldányt nyújtottak be, s nem nyilatkozott az I. r. alperes kötelezően előírtakról.

A felperes pernyertessége előmozdítása érdekében beavatkozó ... a viszontkereset elutasítását kérte.

Hivatkozott a kiválása törvényességére, melyhez az I. r. alperes hozzájárulása nem kellett, s a 2011. március 2-i értesítő levélre, az EG26225 és 26228 számú bankgarancia kapcsán a megbízó jogutódlására. A Zalaegerszegi Törvényszék elrendelte a csődeljárását, arról az I. r. alperest tájékoztatták, azonban ő az igényét nem jelentette be. A Zalaegerszegi Törvényszék a csődegyezséget jóváhagyta, a csődeljárást befejezetté nyilvánította, így az I. r. alperes vele szemben követelést már nem érvényesíthet. Utalt a 26228-as teljesítési bankgarancia visszaélésszerű lehívására is, mert a megjelölt lehívási okok a vállalkozási szerződésben nem szerepeltek.

A felperes pernyertessége érdekében beavatkozó ... az általa megjelölt körben a viszontkereset elutasítását kérte, hivatkozva a csődegyezségre a 3EG25620 és 25527 bankgaranciák kapcsán. Utóbbira vonatkozóan a lehívás szabályszerűségét is vitatta, azzal, hogy mellékletek nem kerültek benyújtásra, visszaélésszerű a

lehívás, a lehívási okok nem szerepeltek a vállalkozási szerződésben. Az I. r. alperestől felhívást nem kapott a lehívást megelőzően.

A felperes pernyertessége végett a viszontkereset tekintetében beavatkozó ... a 3EG25509-es bankgarancia vonatkozásában a viszontkereset elutasítását kérte, előadva, a bankgarancia kibocsátására a megbízásából került sor, annak lehívásakor az I. r. alperes nem a szerződés szerint járt el. Nem kötbért, illetve kárigényt jelentett be, nem is szólította fel, s elmulasztott kötelezettségeit sem jelölte meg. A lehívás visszaélészerű volt.

Az elsőfokú bíróság a 2014. január 2-án kelt 32.G.40.454/2011/146. számú ítéletével a Ptk. 299.§, 249.§, a 239/A.§, a 210.§-a felhívása mellett a keresetet elutasította, akként rendelkezett, hogy ebben a körben a felperes a költségeit maga viseli; kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. r. alperesnek 10.000.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat perköltséggént, míg a II. r. alperesnek 6.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat perköltséggént, továbbá az I. r. alperesnek 520.143.000 forintot és ezen összeg után 2011. február 25-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegének megfelelő késedelmi kamatát, valamint 625.000 forint illetékből és 2.500.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló perköltséget; ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította, azzal, az elutasítás körében az I. r. alperes a költségeit maga viseli; kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 7.500.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat perköltséggént, az I., II. és III. r. beavatkozónak 15 napon belül egyenként 500.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat perköltséggént.

A határozat indokolása szerint a tévedés / megtévesztés kapcsán a felperes a II. r. alperes pénzügyi helyzetével kapcsolatos megtévesztés mellett hivatkozott arra is, hogy egyéb tények tekintetében is tévedésben volt. A garantálandó vállalkozási szerződés a lényegi feltételek mellett ténylegesen nem volt megvalósítható, s a műszaki tartalom kivitelezésére a vállalkozó nem volt képes. Tévedés tekintetében a megbízó vagyoni helyzete, pénzügyi teljesítőképessége körében a felperes - aki 1997. óta áll pénzügyi szolgáltatási jogviszonyban a megbízójával és annak jogelődjével - nem hivatkozhat arra, hogy megbízója pénzügyi helyzetét, teljesítő hitelképességét nem ismerte vagy netán tévesen mérte fel a bankgarancia nyilatkozat kibocsátásakor. Utóbbi körülmény egyébként saját hiba, a prudens működés szabályainak megszegése, ezt nem háríthatja át a bankgarancia nyilatkozat kedvezményezettjére. Az 1996. évi CXII. törvény 70.§-a, illetve a közbeszerzési törvény 65.§, 66.§-a szerint az ajánlattevőnek kell igazolnia pénzügyi és gazdasági alkalmasságát, amit megtehet a pénzügyi intézménytől származó nyilatkozattal is. A közbeszerzési törvény azonban csak igazolást, és nem teljes körű bizonyítást követel meg, így a felperes jogkérdésben tévedett akkor, mikor a közbeszerzésre vonatkozó jogszabály alapján abban a hiszemben volt, hogy a közbeszerzés garantálja a megbízója pénzügyi és projektekre vonatkozó teljesítő

képességét. A II. r. alperes pénzügyi, gazdasági helyzetével leginkább a felperes lehetett tisztában, aki nemcsak a számláját vezette, hanem hitelezte is. Arra viszont a jogkérdésben való tévedése kapcsán a felperes nem hivatkozott, hogy munkakörében eljárva jogi szakértő együttesen adott volna téves jogszabályi tájékoztatást, így az I., II. r. alperes a közbeszerzési eljárás tekintetében semmilyen módon nem okozta a felperes tévedését. A felperes több pénzügyi szolgáltatást nyújtott a megbízónak, hosszú idő óta fennállt a jogviszony, a közbeszerzési eljárás során az I. r. alperes számára garantált a bankgarancia lehívása biztosítékot, nem neki kellett biztosítékot nyújtani a garáns banknak. Mellőzendő volt a felperes azon bizonyítási indítványának teljesítése, mely a II. r. alperes pénzügyi helyzetét, teljesítőképességét érintette, a felperes nem bizonyította, hogy a tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette, tényelőadása szerint ő maga tévedett jogkérdésben. A felperes azt sem bizonyította, hogy a garancianyilatkozatok kibocsátásakor lényeges feltételnek tekintette a vállalkozási szerződések tényleges megvalósíthatóságát, illetve hogy a közbeszerzésben győztes vállalkozó műszaki-, egyéb képességei alapján a műszaki tartalom kivitelezésére alkalmas-e. Amennyiben ezeket valóban lényeges tartalomnak tekintette volna, úgy a keretszerződés 2. pontjában erre utalt volna, de ez a pont csak a vállalkozási szerződés, illetve közbeszerzési ajánlati dokumentáció benyújtását írta elő. A felperes nem projektet finanszírozott, hanem céget.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, a közbeszerzési törvény előírásaiból sem következik, hogy a projekt megvalósul, arra garancia nincs, a szabályok arra vonatkoznak, hogy a verseny tisztasága, nyilvánossága, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítva legyen. A felperes nem bizonyította, hogy a 100%-os műszaki megvalósíthatóság lényeges körülmény lett volna, amennyiben ebben a kérdésben tévedett is, tévedését nem a másik fél okozta és nem ismerhette fel.

Az elsőfokú bíróság a megtévesztésre alapított kereset tekintetében a Ptk. 210.§ (4) bekezdése felhívása mellett utalt arra, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a másik fél megtévesztette vagy a harmadik fél általi megtévesztésről tudott vagy tudnia kellett. Szándékosság ugyanis nem jöhetett szóba, a bankgarancia nyilatkozatok megtétele előtt a felperes semmilyen okiratot nem kért az I. r. alperestől, vele nem folytatott megbeszélést, így szándékos tévedésbe ejtés vagy tévedésben tartás nem merülhet fel. Ugyanez vonatkozott a II. r. alperesre is. A felperes egyébként további dokumentumok bemutatását előírhatta volna, de a bankgarancia keretszerződés 2. pontjában nem szerepeltek olyan dokumentumok, melyek utólagos csatolását az I. r. alperestől kérte volna a felperes. A műszaki kivitelezhetőséggel összefüggésben a megtévesztésre a felperes ugyancsak utalt, az általa csatolt magánszakvélemény szerint a közbeszerzés műszakilag nem volt előkészítve, rossz volt a szerződéskötési gyakorlat és a finanszírozás is. A felperes ugyanakkor ebben a körben sem bizonyította állításait, azt hogy lényeges körülmény lett volna a műszaki megvalósíthatóság a garancianyilatkozatok kibocsátásakor. Az elsőfokú bíróság ismételt utalt ebben a körben a garancia keretszerződés 2. pontjában foglaltakra, illetve a közbeszerzési eljárás sajátosságaira, illetve ... tanúvallomására is. Az ajánlattevők esélyegyenlősége, egyenlő bánásmódja garantálandó az eljárásban, arra nézve azonban, hogy a műszaki tartalom teljes egészében kivitelezésre kerül, nincs garancia, az, hogy a

felperes tévesen értelmezte a közbeszerzés szabályait, nem jelenti az I. vagy II. r. alperes megtévesztő tevékenységét.

Összességében tehát a részletes tájékoztatás ellenére a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, tévedést, megtévesztést, alperesi közrehatást nem bizonyított. Elutasítandó volt az arra irányuló bizonyítási indítvány is, hogy az összes, perbeli bankgaranciával érintett projekt közbeszerzési dokumentumai csatolásra kerüljenek, illetve a szakértői bizonyítás elrendelése a projektek műszaki, pénzügyi megvalósíthatósága tárgyában. A korábban elrendelt bizonyítás azért volt mellőzendő, mert az I., II. r. alperes szándékos, tudatos magatartása nem volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint megalapozatlan volt a felperes keresete a Ptk. 204.§ (2) bekezdése folytán az EG25527, 25620, 26225 és 26228-as bankgaranciák tekintetében. A 25527-es bankgarancia 2009. szeptember 29-én, a 25620-as október 8-án, a 26225-ös 2010. június 28-án, a 26228-as 2010. január 28-án került kibocsátásra, a felperes által hivatkozott csődegyezségekre azonban jóval később, 2011. és 2012. évben került sor. A bankgaranciák kibocsátásakor tehát a biztosított követelés bírósági úton érvényesíthető volt, melyre tekintettel a kibocsátott bankgarancia nyilatkozatok nem érvénytelenek.

Alaptalan volt a felperes Pp. 119.§ (2) bekezdésére alapított eljárási kifogása is. A felperes által felajánlott bizonyítás mellőzése volt indokolt, szakértői bizonyítás a műszaki megvalósíthatóság kérdésében szükségtelen volt. A felperes nem tudta megjelölni, melyek voltak az I., II. r. alperesnek a közbeszerzési eljárás során tett konkrét cselekményei, mulasztásai, melyek tévedésbe ejtették vagy megtévesztették, így nem szükséges a közbeszerzési dokumentumok vizsgálata.

Az elsőfokú bíróság nem találta megalapozottnak az I. r. alperes elévülési kifogását. Utalt a Ptk. 236.§ (1) bekezdésére, s arra, hogy a felperes ebben a körben az általa becsatolt 2011. októberi szakvéleményre hivatkozott, a tévedés, megtévesztés felismerése időpontját is ebben jelölve meg, így a kereseti kérelem az egy éves határidőn belül került benyújtásra. A bankgaranciák lehívása 2011. január végétől kezdődött, e körben sem késett el az igényérvényesítés, a megtámadásra, a kereseti kérelem benyújtásával is lehetőség volt.

Az elsőfokú bíróság az I. r. alperes viszontkeresetét részben alaposnak ítélte, vizsgálta, hogy a bankgaranciák lehívása határidőben történt-e, a lehívások alakilag és tartalmilag az egyes bankgarancia nyilatkozatoknak megfelelően, esetleg csalárd módon történtek-e. A 3EG23390 számú jótállási bankgarancia tekintetében az elsőfokú bíróság - a felek ebben a körben kifejtett perbeli álláspontjainak ismertetését követően - utalt a bizonyítási teherrel kapcsolatos perbeli tájékoztatására, arra, hogy a bizonyítási kötelezettségének egyik fél sem tett eleget. Az iratokból nem volt megállapítható, hogy a jótállási időszak meddig tartott, a bankgarancia 2011. január 14-i lejártát a viszontkereseti alperes, annak fennálltát a 2011. március 9-i időpontban a viszontkereseti felperes nem bizonyította. A kedvezményezett terhelte annak bizonyítása, hogy a kijavítási hiba miatt az adott autópálya szakasz használhatatlannak minősült, s ezáltal a hiba kijavításáig a jótállási idő meghosszabbodott.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a viszontkereseti felperes nem bizonyította, hogy határidőben hívta le a bankgaranciát. Az 500.000 forint értékű javítási kötelezettség nemteljesítéséből pedig nem állapítható meg, hogy a megrendelőnek a kedvezményezettrel szemben fizetési kötelezettsége keletkezett volna, ellenkezőleg, „javítási” és nem „fizetési” kötelezettség nemteljesítését tartalmazza a nyilatkozat. Így a kedvezményezettnek a kijavításra nyílt meg a joga, a lehívás nem volt szabályszerű ebben a körben. Formai hiányosságok nem álltak fenn, azonban a lehívásnak tartalmi követelménye volt, hogy a vállalkozó a szerződésben vállalt jótállási kötelezettségét teljesítse, s ebből adódóan fizetési kötelezettsége keletkezzen. Így a lehívási feltétel valóságtartalmának bizonyítása is terheli a kedvezményezettet, nem elegendő pusztán a kijelentése. Speciális garancia folytán a vállalkozási szerződés tartalmát érintő feltétel a jótállási kötelezettség teljesítése kapcsán részben tény-, illetve részben szakkérdés, melynek bekövetkeztét a viszontkereseti felperes nem bizonyította, így a viszontkeresetet a 3EG23390 jótállási bankgarancia tekintetében elutasította.

A 3EG25821 számú bankgarancia tekintetében a lehívás formailag nem volt hibás, ugyanakkor a felek nyilatkozatának rögzítése után a tartalmi elemek hiánya tekintetében hivatkozott a 3EG23390 számú bankgarancia b) pontjában kifejtett jogi indokokra, melyek a garáns bank fizetési kötelezettsége beálltát megalapozó feltételekre és a garancia speciális jellegére vonatkoztak. A viszontkereset ebben a körben is elutasítandó volt.

Az elsőfokú bíróság 3EG25527 számú bankgarancia vonatkozásában - ugyancsak a bankgarancia s a felek álláspontjának részletes ismertetése után - kifejtette, a viszontkereseti felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem bizonyította, hogy a lehívás tartalmi és formai szempontból megfelelt a bankgarancia nyilatkozatban foglaltaknak, a csatolt mellékletek arra nem voltak alkalmasak. Egyik megbízás sem felelt meg a formai követelményeknek, ezért a bank jogszerűen tagadta meg a teljesítést. Nem fogadható el a viszontkereseti felperes érvelése, mely szerint a határidők miatt a banknak megszűnt a vitatási jogosultsága a lehívás tartalmi, formai hiányosságaira hivatkozva. Nyilvánvaló csalárdság nem volt megállapítható, az alapul fekvő vállalkozási jogviszony vizsgálata pedig a jelen per kereteit meghaladja.

Utalt a 2011. január 19-i szétválási szerződésre, a vállalkozási jogviszonyban történő jogutódlásra, de arra is, hogy a bankgarancia jogviszonyban ex lege jogutódlás nem történt. A bank a ... személyéhez kötött feltételek esetén vállalt fizetési kötelezettséget. A bankgarancia, mint személyi biztosíték járulékosága nem érvényesül. A Gt. 70.§ és 85.§-a rendelkezése alapján nem általános jogutódlás, hanem kiválás miatti, a vállalkozási jogviszonyban bekövetkezett jogutódlás áll fenn, a bankgarancia jogviszonyban a bank csak a megbízója teljesítéséért vállalt kötelezettséget.

Utalt arra, hogy a bank kötelezettségvállalása megszűnt, nem projektet, hanem meghatározott személyt biztosított, nem az a helyzet, mint teljes átalakulás esetén, itt a jogelőd nem szűnt meg, csak kivált belőle több társaság. A lehívás nyilvánvalóan csalárd volt, mert a jogutódok már tájékoztatták az átalakulásról 2011. március 2-án a kedvezményezettet. Annak nem volt jelentősége, hogy a követelését a kedvezményezett bejelentette-e a jogutód csődeljárásában. A

garantőr megtérítési igénye a megbízójával fennállt megbízási szerződésen alapult, a garantőr megtérítési igénye önálló, arra nincs kihatással, hogy a vállalkozóval szemben a vállalkozói jogviszony alapján követelését bejelentette-e. A ... 2011. december 29-én került csődeljárás alá, a garancia lehívásakor csődeljárás alatt még nem állt. A releváns a lehívás időpontja volt, ily módon a 3EG25527-es bankgaranciával kapcsolatos viszontkereset is elutasítandó volt.

A 3EG25620-as számú bankgarancia tekintetében ugyancsak alaptalan a viszontkereset figyelembe véve a bankgarancia feltételeket, a felek előadását. A felperes kifejezett tájékoztatás ellenére nem bizonyította, hogy a lehíváskor az I. r. alperes egyértelműen csalárd módon járt el. A lehívás azonban csalárdnak minősül a szétválási szerződés miatt, az alapjogviszonyból eredő jogok, kötelezettségek a ... illették, illetve terhelték. A viszontkereseti felperes csak 2011. április 11-én szólította fel az alapjogviszonyban jogutód ... a vállalkozási szerződéssel kapcsolatos pénzügyi, műszaki alkalmassági követelmények bizonyítására. Ezt követően kapott értesítést a ..., előadása szerint arról, hogy a teljesítés nem lehetséges, erre tekintettel állt el a vállalkozási szerződéstől. Az előleg visszafizetési bankgarancia érvényesítése 2011. július 28-án történt, ekkor már tudomással bírt a szétválásról, így a 3EG25620 számú bankgarancia lehívása csalárd módon történt; a kedvezményezett is tudta, hogy a vállalkozási szerződés kötelezettje - tehát aki nem teljesítette a szerződést - nem a bankgarancián feltüntetett ..., hanem a ...

A 3EG26225 előleg visszafizetési bankgarancia lehívása a bankgarancia szövegére tekintettel nem szabályszerű, így a garantőr jogszerűen tagadta meg a teljesítést. Az elsőfokú bíróság a csalárd lehívással kapcsolatos elvi álláspontja kifejtése mellett utalt a 48. sorszám alatt csatolt dokumentumokra, azzal, hogy a nyilvánvalóan csalárd lehívás feltételei nem voltak megállapíthatók. A 140. számú iratok már a lehetetlenülés, illetve a szerződés megszűnése kapcsán kerültek csatolásra. Jelentősége azonban annak volt, hogy a lehíváskor nyilvánvalóan megállapítható-e a jogosulatlan lehívás, a feltételek hiánya. Az M9 autópálya-projekt ... kerülése kapcsán utalt a csődeljárás során történt igénybejelentés elmaradásával kapcsolatos álláspontjára, ugyanakkor - a kiválás folytán a vállalkozói szerződés kötelezettje és a bankgarancia eredeti jogosultja különbözőségekre tekintettel - megismételte a lehívás csalárdságára vonatkozó megállapításait, azzal, hogy a viszontkereset alaptalan, a bank jogszerűen tagadta meg a kifizetést.

A 3EG26228 számú bankgarancia tekintetében kifejtette, amennyiben a bank a benyújtott okiratok vizsgálata iránti értesítési kötelezettségét nem teljesíti, ez nem jelenti azt, hogy a határidők elmulasztása a lehívás formai, alaki szempontból történő hiánytalan benyújtását igazolja, így vitathatja a lehívást. A viszontkereseti felperes nem bizonyította, hogy valamennyi mellékletet megküldte, az formailag, tartalmilag megfelelt a nyilatkozatban foglaltaknak, így a bank a teljesítést jogszerűen tagadta meg.

A 3EG25509 számú bankgaranciával kapcsolatos formai okokra való hivatkozás nem volt alapos, ez okból a garantőr a teljesítést nem tagadhatta volna meg. A kedvezményezett nyilatkozata tartalmazta, hogy a megbízó a kötelezettségeit nem teljesítette, részteljesítési kötelezettsége beállt, a nem teljesített kötelezettségeket itt nem kellett felsorolni, külön hibalista nem kellett.

A bankgarancia lehívása a vállalkozói nem teljesítésre hivatkozással történt, a viszontkereseti alperes szerint az érintett konzorcium a kivitelezést teljesítette, így a lehívás csalárd. A ... arra hivatkozott, a vállalkozó a megrendelő kötbér és kötbéren felüli kárigényére nyújtott teljesítési bankgaranciát. Vitatta, hogy teljesítési kötelezettsége beállt volna.

Az elsőfokú bíróság megállapította, a lehívás nem volt csalárd, a bankgarancia jogviszony absztrakt jellegére utalva kifejtette, a vállalkozási jogviszonyban történő esetleges kötelezettségszegést kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani, a teljesítés tekintetében keletkezett jogvita a jelen per kereteit meghaladja. A csalárdság megállapításához nem elegendő az alapjogviszonybeli vita. A bank csatolta 48. sorszám alatt a rendelkezésére álló dokumentumot, azokból a nyilvánvaló csalárd lehívás feltételei nem állapíthatók meg, így a garáns bank a teljesítést jogellenesen tagadta meg, a viszontkereset megalapozottnak tekintendő ebben a körben, ezért köteles a viszontkereseti alperes a lehívott összeg megfizetésére a Ptk. 249.§, 217.§, a késedelmi kamat tekintetében pedig a 301/A.§ (2) bekezdése alapján.

A 3EG26257 bankgarancia tekintetében az elsőfokú bíróság - megismételve a banki vizsgálati és értesítési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos álláspontját - utalt arra, hogy a lehívás tartalmi, formai szempontból ilyen mulasztás esetén is vitatható a bank által. A viszontkereseti felperes nem bizonyította, hogy a lehívás feltételeinek eleget tett, nem csatolta a mérnök által ellenjegyzett megbízó nyilatkozatot és a hitelesített aláírási címpéldányt, így a kifizetést a bank jogszerűen tagadta meg. Megállapítható a csalárd lehívás is, a kedvezményezettnek nyilvánvalóan tudomással kellett arról bírnia, hogy a lehívás a garanciában nem biztosított kötelezettségekre vonatkozik. Az e körben csatolt szerződésre, módosításra és a bankgarancia nyilatkozatra, illetve lehívó nyilatkozat tartalmára utalt. A garantőr kötelezettségvállalása nem terjed ki azon módosításokra, amelyek a garanciavállalást követően terhelték a megbízóját. A lehívás a szerződésmódosításban írt kötelezettség nemteljesítésére, további módosított tartalmú biztosítékadási kötelezettség elmulasztására hivatkozva történt. Egyebekben utalt a 3EG26257 számú bankgarancia kapcsán kifejtettkre, azzal, hogy a viszontkereset megalapozatlan.

A perköltség viselése tárgyában a pertárgyértéket 6.607.550.650 forintban határozta meg a bankgaranciák összege alapján, a viszontkereseti pertárgyértéket 3.677.629.142 forintban. A felperes a kereseti kérelem tekintetében pervesztes lett, e körben saját költségeit maga viseli, köteles I. r. alperes javára 10.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat, a II. r. alperesnek 6.000.000 forint ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján, a munkadíjak tartalmazzák a 16.Gf.40.522/2011/6. számú végzésben foglaltakat is. Az I. r. alperes a viszontkereset tekintetében 520.143.000 forint összegre pernyertes, mely 25%-os mértékű, ebben a körben az I. r. alperes javára ügyvédi munkadíjként a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján köteles 2.500.000 forint + áfa, a felperesnek - pernyertességére tekintettel - 7.500.000 forint + áfa összeget megfizetni. A viszontkereset tekintetében mindkét jogi képviselő az átlagosnál jóval nagyobb mértékű jogi munkát fejtett ki, jelentős beadványt terjesztett elő, így a pertárgyérték miatt ebben a körben nagyobb mértékű ügyvédi munkadíj megállapítása indokolt. A

vizontkereseti alperes pernyertessége érdekében beavatkozóként részt vett a II. r. alperes, illetve a ...a ...valamint a ... A ...javára az elsőfokú bíróság perköltséget nem állapított meg, mert azon bankgarancia tekintetében avatkozott be, ahol az általa támogatott fél pervesztes lett. A többi beavatkozó részére fejenként 500.000 forint + áfa munkadíjat állapított meg.

Az ítélet ellen a felperes, az I. r. alperes, illetve a IV. r. alperesi beavatkozó fellebbezett; a II. r. alperesi beavatkozó, a III. r. alperesi beavatkozó és a II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nyújtott be.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az első fokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, az alperesek perköltség viselésére kötelezését; a vizontkereset elutasítását kérte a 3EG25509 számú bankgarancia vonatkozásában is. Másodlagosan a vizontkeresettel összefüggésben a részére megítélt perköltség összegének felemelését, az illetékfizetési kötelezettsége leszállítását, s az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatását kérte, akként, hogy az általa kifejtettek szerint is elutasítandó a vizontkereset; harmadlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság kötelezését a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

Az első fokú eljárás során kifejtett álláspontját megismételve, az elsőfokú bíróság megállapításai ismertetése után kifejtette, nem arra hivatkozott, hogy az I. r. alperes jogelődje pénzügyileg nem volt képes a munkák elvégzésére, hanem hogy az egyes munkák I. r. alperes által lefolytatott műszaki, gazdasági és jogi szakvéleményein alapuló közbeszerzési eljárásokban rögzített műszaki tartalommal az elfogadott áron nem voltak megvalósíthatóak. Magánszakvéleményre, illetve ÁSz jelentésre hivatkozott ebben a körben, a projektek rossz műszaki előkészítésére, szerződéskötési gyakorlatára, likvidhiányos finanszírozására, a vállalkozási jogviszonyokra, közbeszerzési eljárásokra, illetve az Unió források követését, elszámolását tartalmazó adatok csatolására terjesztett elő bizonyítást. A tényállításait megtette, az I. r. alperes részben csatolt okiratokat, de azokat nem tekinthette meg, azokat az elsőfokú bíróság visszaküldte és az ő állításait bizonyítatlannak ítélte.

Vitatta az elsőfokú bíróságnak a közbeszerzési eljárás garanciális jellegére vonatkozó álláspontját, utalva a közbeszerzésekről szóló törvény indoklására. Megismételte a csődeljárásban be nem jelentett követelések érvényesíthetőségének kizártságára vonatkozó álláspontját a Ptk. 204.§-a felhívása mellett.

A vizontkereset tekintetében a 3EG25509 számú bankgaranciával összefüggésben utalt arra, hogy a 48. számú beadványához nem csatolt ezzel összefüggő iratokat, a vállalkozó teljesítésével kapcsolatban a felek közt vita nem volt, a munka elkészült. A főkötelelem teljesítésére tekintettel a bankgarancia megfizetésére vonatkozó igény alaptalan, az elsőfokú bíróság részben figyelmen kívül hagyta az e körben kifejtett védekezését, azt is, hogy az alperesek közti vállalkozási szerződés alapján az I. r. alperes a vállalkozó Ptk. 389.§-ában rögzített

kötelezettsége teljesítésének elmulasztása esetén nem, csak az ennek eredményeként keletkező kötbér fizetési és kártérítési kötelezettség nemteljesítése esetére hívhatta volna le a garanciát, mégpedig részletes eljárási rend betartásával, melynek az I. r. alperes nem tett eleget.

A perköltség viselésére vonatkozó másodlagos fellebbezés körében utalt arra, hogy a pernyertesség-pervesztesség aránya helytelenül került megállapítása, az elsőfokú bíróság nem indokolta a perköltség leszállítását, ugyanakkor kiemelte az általa végzett jelentős munkát. Számítási hiba mellett a pertárgyértékhez képest 14%-os a viszontkereseti pernyertesség, így nem csak a munkadíj felemelése, hanem annak e szerinti figyelembevétele is indokolt. Hivatkozott a viszontkereset elutasításával kapcsolatos további kifogásaira, részletesen felsorolva ezzel kapcsolatos indítványait.

A harmadlagos fellebbezés tekintetében utalt az általa csatolt magánszakvéleményre, ÁSz szakvéleményre, további bizonyítási indítványaira. Iratcsatolásra irányuló indítványának az I. r. alperes részben eleget tett, az elsőfokú bíróság azonban - anélkül, hogy azokat megismerhette volna - visszaszolgáltatta az I. r. alperesnek, ezzel súlyos eljárásjogi szabálysértést vétett. Emellett a bizonyítási eljárás lefolytatása indokolt, így harmadlagosan az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra utasítását kérte.

A felperes az I. r. alperes által benyújtott fellebbezésre vonatkozó ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását, illetve lényegében ebben a körben az első fokú ítélet helybenhagyását és az I. r. alperes perköltségben marasztalását kérte.

Vitatta az I. r. alperes álláspontját, mely szerint az egyes bankgaranciákban meghatározott, a lehívások vizsgálatára nyitva álló határidőn belül kell a kifogásokat megjelölni, a határidő elteltét követően a garáns bank újabb kifogásokra nem hivatkozhat. Utalt ebben a körben a Ptk. 250.§-ára, illetve eseti döntésekre. A felek az I. r. alperes által megjelöltek szerinti jogvesztésben nem állapodtak meg, a felperes azon joga nem veszett el, hogy a bankgaranciából eredő fizetési kötelezettség teljesítését megtagadja, illetve újabb kifogásokra hivatkozzon.

A II. r. alperes átalakulásával kapcsolatban utalt arra, hogy az alperesek közti vállalkozási szerződések és a bankgaranciák kibocsátására megkötött keretmegbízási szerződés is arról rendelkezett, hogy a II. r. alperes átalakulásához a felperes hozzájárulása szükséges. A bankgarancia keretszerződés ezen rendelkezésére alapítva a felperes a II. r. alperessel és a kivált társaságokkal szemben több pert is indított. A jelen per szempontjából releváns, a Ptk. 215.§-ára alapított, az I. r. alperes korábbi tulajdonosaival szemben benyújtott keresetet a Fővárosi Ítéltábla elutasította. Más eseti döntések megállapították, valamely szerződés megkötését a Ptk. 215.§-a szerinti, harmadik személy beleegyezéséhez kötő rendelkezések dologi, jogi hatállyal nem bírnak, a szerződő feleket kötik. Az átalakulásról a II. r. alperes tulajdonosai határoztak, ugyanakkor a szétválásról határozó tulajdonosok vállalkozási szerződéseket nem írtak alá, így a vállalkozási szerződésben foglaltak a tulajdonosokat nem kötötték. Így irreleváns, hogy az I. r. alperes a II. r. alperes átalakulásához nem járult hozzá, az átalakulás a cégbíróági

bejegyzéssel megtörtént. A II. r. alperes tulajdonosai rendelkeztek a szétválási szerződésben az egyes projektek jogi sorsáról.

Az I. r. alperes tévesen hivatkozik az egyetemleges felelősségre, a szétválási szerződésben nevesített követelést elsősorban azzal a jogutóddal szemben kell érvényesíteni, ahová a szétválási szerződés a kötelezettséget telepítette. Amennyiben e kötelezettségét a jogutód a követelés esedékességekor nem teljesíti, akkor áll be a jogutódok felelősségének egyetemlegessége. A jogutódok egyetemlegessége tehát csak követelések tekintetében áll fenn, vállalkozói szerződésből eredő kötelezettségekre nem. A II. r. alperes átalakulását követően a bankgarancia eredeti, három pólusú jogviszonya felbomlott, a bankgarancia keretszerződés szerinti megbízó és a vállalkozó személye elvált egymástól. A felperes soha nem kívánt a kivált gazdasági társaságok megbízásából bankgaranciát kibocsátani, a II. r. alperes átalakulásához nem járult hozzá, azt polgári peres úton megtámadta. A kiválással érintett négy bankgarancia esetében azok lehívásának feltételei nem is következhetek be, a lehívások csalárd módon történtek, az I. r. alperes nem hivatkozhat arra sem, hogy az átalakulásról nem tudott.

A 3EG25527-es bankgarancia tekintetében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a lehívás csalárdságát, ugyanakkor a 3EG25620, 26225 és 26228 számú bankgaranciák esetében nem.

A 3EG23390 számú bankgarancia kapcsán előadta, hogy az I. r. alperes ezzel kapcsolatos tényállításait nem igazolta, tényállításaival szemben az igazolt tény, hogy az I. és II. r. alperes a jótállási időszak végét 2011. január 14. napján határozta meg. Az alperesek jegyzőkönyvet vettek fel, melyet a felperesnek is megküldtek, a jótállási időszak végét közösen 2011. január 14. napján határozták meg. Ezzel szemben az I. r. alperes az igényét a vállalkozási szerződés általános rendelkezéseire nem alapíthatja, a bankgarancia lejáratát követő napon a felperes kötelezettségvállalása megszűnt, a 2011. március 9-i lehívás elkésztett.

A 3EG25821-es bankgaranciával összefüggésben utalt arra, a lehívás jogszerűségéhez feltétel volt, hogy a vállalkozó szavatossági kötelezettségének ne tegyen eleget és ebből adódóan a kedvezményezett szemben fizetési kötelezettsége keletkezzen. Az I. r. alperes nem állította, hogy a lehívás ezen feltételei megvalósultak.

A 3EG25527 számú bankgaranciára vonatkozóan előadta, helytálló volt ebben a körben is az elutasító rendelkezés, a bankszerű aláírás igazolása nem egyezik a cégszerű aláírás igazolásával. A lehívás alappal tagadható meg, ha a jogosult számlavezető bankja a bankgaranciában előírt cégszerű aláírás helyett bankszerű aláírást igazol. A lehívás egyébként is hiányos volt.

Az átalakulással kapcsolatos előadását fenntartotta a 3EG25620-as számú bankgarancia tekintetében is.

A 3EG26225 számú bankgarancia kapcsán előadta, hogy az I. r. alperes nem csak tartalmában eltérő nyilatkozatot tett, hanem emellett elmulasztott olyan nyilatkozatot megtenni, mely elengedhetetlen feltétel volt a fizetéshez, azaz elmulasztotta kijelenteni, hogy a megbízó teljesítési kötelezettsége beállt.

A 3EG26228 bankgaranciára vonatkozóan az a körülmény, hogy a lehívási nyilatkozaton feltüntetésre kerültek a hiányzó mellékletek, a mellékletek átadását még nem igazolja; a lehívás csalárd volt, a feltételek nem következtek be.

A 3EG26257 számú bankgarancia kapcsán utalt arra, az okiratok maradéktalan csatolására vonatkozó állítását az I. r. alperes nem bizonyította. A kockázatvállalása a bankgarancia kibocsátása napján hatályos vállalkozási szerződés szerinti vállalkozói kötelezettségeket biztosította, a szerződésmódosítást követően keletkező vállalkozói kötelezettség biztosítását nem. Ebben a körben a lehívás csalárd volt, melyet az elsőfokú bíróság helyesen állapított meg.

Fenntartotta a perben tett nyilatkozatait, a ... fellebbezési kérelmét nem ellenezte.

Az I. r. alperes a kereset elutasítására, illetve a viszontkeresetének részbeni helyt adására vonatkozó ítéleti rendelkezéseket nem fellebbezte, az első fokú ítélet további, viszontkeresetét érintő megváltoztatását kérte. A 3EG23390-es jótállási bankgarancia kapcsán kifejtette, a bankgarancia 2011. március 12-én járt le, a jótállási időszak nem zárult le ezt megelőzően, ezért a március 8-i lehívás nem volt elkésztett, a javítások még nem fejeződtek be. Utalt ebben a körben a vállalkozási szerződés részét képező egyes szerződési feltételekre. Az egyes projektelemek használhatóságát kell vizsgálni, ha a megrendelő jogszerűen járt el, csalárd lehívás nem állt fenn.

Vitatta a lehívásban történő közléssel kapcsolatos első fokú ítéletben foglaltakat, utalva a szerződési feltételek 10.4. pontjára, a vállalkozási szerződés tartalmára, a bankgarancia-pótlási kötelezettséget a jótállás körébe eső kötelezettségként kellett a felperesnek is értelmeznie. A bankgarancia-nyújtási kötelezettség megszegése esetén a megrendelő annak pótlását igényelhetette, a bankgarancia lehívás feltétele teljesült, annak megtagadására a bank csak csalárd lehívás esetén jogosult, annak a bizonyítása azonban a bankot terhelte, így a lehívás körében az indoklás iratellenes, megalapozatlan.

A 3EG25821-es számú bankgarancia kapcsán kifejtette, az első fokú ítélet a lehíváshoz olyan bizonyítási kötelezettséget rendelt, amit a bankgarancia nem tartalmazott, a bankgaranciában foglalt lehívási feltétel teljesült, csalárd lehívásra hivatkozhatott csak a bank, de a bizonyítás a bankot terhelte ebben a körben.

A 3EG25527 számú bankgaranciával összefüggésben a 2011. március 22-i lehívás mindazon kötelezettségeket tartalmazta, melyet a vállalkozó nem teljesített, s a bankgaranciában elvárt kijelentést, nyilatkozatot is. A lehívás eredeti példánya felsorolta annak mellékleteit, csatolásra került a mérnöki nyilatkozat, egyéb melléklet is. A felhívást ismételten csatolta. A bank sem a vizsgálati, sem az értesítési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, téves volt az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontja, hogy ennek ellenére formai hiányosságokra hivatkozva a teljesítést jogszerűen tagadta meg.

Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor nem tett különbséget azok között a bankgaranciák között, ahol vizsgálati, értesítési többletkötelezettséget vállalt a bank azokhoz képest ahol nem. A vizsgálat értesítési határidő éppen arra szolgált, hogy annak lejártát követően a kifizetést formai indokkal ne lehessen elhalasztani, megtagadni. A bankok a hitelesítés kérdésében teljes körűen egyeztettek, a felperes

nem volt jogosult az aláírás hitelességét megkérdőjelezni. Téves volt az elsőfokú bíróság ítéleti megállapítása arra nézve, hogy a felperes a per során elismerte a vállalkozó személyében bekövetkezett jogutódlást. A vállalkozási szerződés szerződéses feltételei 3.1. pontjában foglalt kikötés szerint a vállalkozási szerződésből eredő jogok, kötelezettségek átruházási tilalom alatt álltak, a vállalkozó változásához az előzetes írásbeli hozzájárulásra volt szükség, ilyen nyilatkozat nem állt rendelkezésre. Az átalakulási szándékról csak a kiválás cégbírósi bejegyzését követően, utólag szerzett tudomást. A 2011. április 11-i levélre hivatkozott ebben a körben, s arra, hogy a vállalkozói jogutódlás nem jött létre, a megrendelő hozzájárulása is hiányzott, egyébként azt a közbeszerzési törvény 304.§-a is kizárta.

Téves az elsőfokú bíróság azon következtetése is, hogy a kiválás eredményeként a jogelőd ...kötelezettségei megszűntek. A Gt. 85.§ (4) bekezdése értelmében a vállalkozási kötelezettség nemteljesítése esetén a egyetemlegesen felel még akkor is, ha a vállalkozói jogutódlás elismerhető, tőle a vállalkozási szerződés teljesítése is követelhető. Tájékoztatási kötelezettségének a ... nem tett eleget, nem mentesülhet kötelezettségei alól. A felperes vitatta az átalakulás jogszerűségét, e tárgyban az Ítéltábla jogerősen döntött. A bankgarancia lehívás nem volt csalárdnak tekintendő, a ... nem mentesült a kötelezettségei alól, az ítélet e tekintetben megalapozatlan, ellentmondásos és nem is következetes, a csalárdság értelmezése sem elfogadható.

A csődeljárással kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, azt kiegészítette, e körben eseti döntésekre történő hivatkozásait ismételte meg.

A 3EG25620 számú bankgarancia kapcsán hivatkozott a 3EG25527 számú bankgarancia tekintetében kifejtett álláspontjára, a vállalkozási szerződés szerződéses feltételek 3/1. pontjában foglalt kikötésre, az átruházási tilalomra. Álláspontja szerint megalapozatlan volt az első fokú ítélet következtetése a Gt. 70.§ (1) bekezdése, illetve 85.§ (1) bekezdése vonatkozásában, a kiválással történő átalakulás a jogelőd vonatkozásában teljes jogutódlással nem járt, a fennálló kötelezettségekre a Gt. 85.§ (4) bekezdése alkalmazandó. Ha a kötelezettséget a jogutód nem teljesíti, azért egyetemlegesen valamennyi jogutód felel, beleértve azt a gazdasági társaságot is, melyből a kiválás történt, így a ... egyetemleges felelőssége fennáll. A jogszerűtlen átalakulás annak következménye, hogy a ...a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, az első fokú ítélet arra a körülményre nem tért ki, hogy a szétválási szerződés érvénytelensége tárgyában jogerős ítélet született. A vállalkozási szerződésben foglalt kötelezettségei alól a ... az átalakulásra tekintettel nem mentesült, a vállalkozási szerződés nem került teljesítésre, a bankgarancia lehívás nem volt csalárd, az ítélet e tekintetben megalapozatlan.

A 3EG26225 számú bankgarancia kapcsán hivatkozott arra, hogy csatolta a bankgarancia szövegét, az nem kötötte ki, hogy a feltételként megfogalmazott kijelentést szó szerint kell megtenni. Az eltérő szóhasználat nyelvtani, jogi értelmezést tekintve azonos a feltételként megfogalmazott kijelentéssel. Az elsőfokú bíróság álláspontja nem következetes, egyes bankgaranciáknál szó szerinti pontosságot követelt meg, míg másoknál nem.

A 3EG26228 számú bankgaranciával összefüggésben utalt a bankgarancia szövegezésére, arra, a formailag szabályszerű mellékleteket felsorolta, a lehívás benyújtását igazolta. Sem a nyitva álló határidőn belül, sem a teljesítés megtagadásakor a bank nem jelezte, hogy bármilyen kifogása lenne formai szempontból. A mellékletek meglétét is csupán a per során vitatta. A felperes nem jogszerűen tagadta meg a teljesítést, alaki vizsgálati kötelezettségét nem teljesítette, a határidő éppen arra szolgált, hogy ezt követően semmilyen formai indokra ne hivatkozhasson, a lehíváshoz mellékletként bejelentett okiratok hiányára a perben már nem hivatkozhat. Hivatkozott a 3EG25527 számú bankgarancia vonatkozásában előadottakra is, a szerződéses feltételek 3.1. pontjában foglaltakra, s a Gt. 85.§-ára.

A 3EG26257 számú bankgarancia tekintetében utalt az általa csatolt mellékletekre, így az igénybejelentésére. Az elsőfokú bíróság nem járt el helyesen, amikor a lehívás szabályszerűtlenségét állapította meg, a felperes nem erre tekintettel, hanem a felek közti jogvitára utalva nem teljesített, formai hiányosságokra csak jelen perben hivatkozott. A felperes vizsgálati és értesítési kötelezettségének nem tett eleget, kifogásait csak a jelen perben terjesztette elő, azonban ezen igénye a bizonyítási teher megváltozását jelentené. Az elsőfokú bíróság a lehívás csalárdságára hivatkozott, ugyanakkor ezen megállapítása nem helytálló. A szerződéses feltételek 10.2. pontja és V.5. pontja alapján az a körülmény, hogy a kedvezményezett a lehívásban szerződésmódosításra utalt, önmagában nem bizonyítja a lehívás csalárdságát. Az eredeti szerződés az eredeti határidőben nem valósult meg.

Az I. r. alperes a felperes, a felperesi beavatkozók, illetve az II. r. alperes által előterjesztett fellebbezésekre, illetve fellebbezési ellenkérelmekre további fellebbezési ellenkérelmet és észrevételt terjesztett elő. Fenntartva fellebbezését, kérte a felperesi álláspont elutasítását, az első fokú ítélet helybenhagyását, a viszontkeresete tárgyában a 3EG25509 számú bankgarancia vonatkozásában az első fokú ítélet helybenhagyását, azzal, hogy annak megváltoztatására, hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezések, illetve a II. r. alperes észrevétele nem helytálló.

Kifejtette, a bank nem hivatkozhat a kötelezettnek az alapjogviszony alapján a jogosulttal szembeni kifogásaira, a bank vállalása nem járulékos. A garantőr bank fizetési kötelezettsége, valamint a jogosulti lehívás beáll, ha a jogosult lehívását kézhez kapja, annak tartalma a bankgarancia nyilatkozatban foglalt feltételeknek megfelel. A garantőr bank köteles a garancia nyilatkozatban foglaltak szerint, illetve késedelem nélkül megvizsgálni a lehívás tartalmát, azt teljesíteni vagy a megtagadás indokáról a jogosultat értesíteni. Amennyiben a lehívás a garancia nyilatkozatban foglalt feltételeknek megfelel, úgy köteles a lehívást teljesíteni, kivéve, ha az nyilvánvalóan visszaélészerű vagy rosszhiszemű, csalárd. Kérte ezen álláspontjának megerősítését.

Állította, nem alaposak azon hivatkozások, melyek az I., II. r. alperesek közötti vállalkozási jogviszony értelmezése alapján kívánják meghatározni a bank fizetési kötelezettségének terjedelmét, a kimentés lehetőségeit, illetve bizonyítást

indítványoznak e körben. Különösen megalapozatlan ebben a körben a ... felperesi beavatkozó fellebbezése.

Az egyes bankgaranciák lehívása körében - fenntartva a fellebbezését a bizonyítási teher vonatkozásában - előadta, a bank garancia nyilatkozatban foglalt megvizsgálási kötelezettsége elmulasztása esetén a fizetési kötelezettsége az 5. munkanappal beállt, ha a fizetést indoklással ellátott, határidőben közölt értesítéssel nem tagadta meg. Nem helytálló az a megközelítés, hogy a bank ezen kötelezettsége elmulasztása jogkövetkezménnyel nem bír. A fizetési kötelezettség kimentése vonatkozásában a bizonyítás a bankot terheli.

A csalárd lehívásra való hivatkozások körében a felperes és a felperesi beavatkozók, illetve az elsőfokú bíróság az ő magatartásán túlmutató körülményeket vett figyelembe, az első fokú ítélet ellentmondó is. Fenntartotta a csődeljárással, illetve a szerződések lehetetlenülésével kapcsolatban kifejtett álláspontját, illetve a jogutódlás kérdéskörében általa kifejtetteket is.

IV. r. alperesi beavatkozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének azon részében történő megváltoztatását kérte, melyben a viszontkeresetnek hely adott, kérte a viszontkereset teljes elutasítását, az I. r. alperes perköltség viselésére kötelezését, másodlagosan ebben a körben az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, a Pp. 252.§ (2) bekezdése alapján lényeges eljárási szabálysértések miatt.

Utalt arra, az elsőfokú bíróság a tényállást a viszontkereseti kérelem általa fellebbezett részét nem tárta fel, s az eljárási szabályok lényeges megsértésével hozott határozatot. Az általa, illetve a felperes által az első fokú eljárás során felhozott indokokat, tényeket, bizonyítékokat nem vette figyelembe, nem bírálta el. Az első fokú ítélet indokolása hiányos, egyáltalán nem tartalmazza a 3EG25509 számú teljesítési bankgarancia tekintetében a felperes ellenkérelmét, illetve csak hézagosan a ... ellenkérelmét és nyilatkozatait. Ebben a körben utalt arra, a felperes a viszontkereset elutasítását kérte teljesítésre hivatkozva, azzal, hogy fizetési kötelezettség nem keletkezett, csalárd volt a lehívás. A teljesítés köztudomású volt, a lehívás feltételei nem teljesültek, az I. r. alperes a vállalkozót sem kötbér, sem kártérítés megfizetésére nem hívta fel, ezt nem bizonyította. A lehívás csalárd volt, a ... sem kötbérfizetési, sem kártérítési kötelezettsége az I. r. alperes felé nem volt, így a bankgarancia lehívási feltételei nem következtek be.

Hivatkozott a konzorcium tagjai és az I. r. alperes közötti szerződésre, illetve a konzorcium tagjai között létrejött szerződésre, azzal, a vállalkozási szerződés teljesítési határideje módosítása miatt szükségessé vált a teljesítési bankgarancia érvényességi idejének meghosszabbítása, de azt nem ő vállalta, hanem a konzorcium vezető cége, az ... ily módon a bankgarancia lehívása csalárd volt. Az I. r. alperes keresetőségi joga a per során már megszűnt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja részletezése után utalt arra, hogy a jelen tényállás hiányos, téves és okiratellenes. A bizonyítékok mellőzését nem indokolta, nem rögzítette a konzorciumi megállapodást, annak lényeges rendelkezéseit. Nem volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság kizárta a csalárdságot vagy azt nem

bizonyítottnak tekintette, a 48. sorszámú iratok nem az EG25509-es számú bankgaranciával kapcsolatosak. Az elsőfokú bíróság - a tényállás hiányos téves megállapítása mellett - az irányadó anyagi jogszabályokat - így a Ptk. 240.§, a Kbt. 303.§, a Ptk. 4.§, 5.§., a Pp. 57.§ (1) bekezdését, 3.§, és 164.§-át is megsértette. Fenntartva az első fokú eljárás alatt általa előadottakat, utalt az általa bizonyított tényekre, a konzorcium tagjai, illetve a konzorcium és az I. r. alperes közötti megállapodásra, a módosításokra, s arra, hogy a projekt a konzorcium részéről a legutolsó módosítás szerinti teljesítési határidőben teljesült, így valótlannak az I. r. alperes azon állítása, hogy a megbízó kötelezettségeit nem teljesítette. Egyebekben az I. r. alperes meg sem jelölte 2013. augusztusáig a mulasztást, majd azt adta elő, a ... nem tett eleget a bankgarancia meghosszabbítási kötelezettségének, ezen állításai valótlannak. A teljesítési bankgarancia érvényességének meghosszabbítási kötelezettsége legkésőbb 2011. március 27-én járt le, így 2011. február 9-én az I. r. alperes lehívása mindenképp idő előtti volt. Részéről a mulasztás még nem következett be, a lehívás jogellenes volt. Ezen túlmenően a szerződéses megállapodásban a konzorcium tagjai módosították a meghosszabbított teljesítési bankgarancia-nyújtási kötelezettséget, jótállási és szavatossági biztosítékot már nem egyetemlegesen biztosították, hanem azt kizárólag a konzorciumvezető ...vállalta az I. r. alperes felé teljesíteni. Ő vállalta az előleg visszafizetési biztosíték érvényességi idejét is meghosszabbítani, illetve az elszámolási kötelezettséget is, így az I. r. alperes ... követeléssel nem élhetett. Tudomása arról nem volt, hogy a konzorciumvezető a vállalt kötelezettségének nem tett eleget és csak a 389.919.436 forint összegű teljesítési bankgaranciát nyújtotta az I. r. alperesnek. Lehetséges, hogy háttér-megállapodás született az és az I. r. alperes között. A bankgarancia lehívás jogalap nélküli volt, egyebekben is valótlannak az I. r. alperes azon állítása, hogy nem teljesített. Az I. r. alperes sem kötbér-, sem kárigényt nem jelentett be felé, ezt az I. r. alperes nem is állította. A teljesítési kötelezettség beállta viszont valótlannak volt, noha ezen állítását az I. r. alperesnek kellett volna bizonyítania. Az elsőfokú bíróság maga is utalt arra, nem tudta megállapítani, hogy a kötelezettségszegés bekövetkezett-e, de utalt arra, ezt nem is kellett vizsgálnia, az a jelen per kereteit meghaladja. Azt a tényt azonban egyértelműen el kellett volna döntenie, hogy az I. r. alperes által érvényesített bankgarancia lehívás jogszerű volt-e vagy sem. A feltételek szerint ugyanis az alapjogviszonyban vállalt kötelezettségek megszegése feltétel volt, ugyanakkor ő és a felperes arra hivatkozott, hogy a lehívás nem valós, csalárd; a bíróságnak ebben kellett volna döntenie. Így nem mellőzhető az alapjogviszonyban bekövetkezett kötelezettségszegés vizsgálata. Utalt ebben a körben a szerződéses megállapodás 2. számú módosítására, és arra is, hogy az I. r. alperesnek 2011. október 17-én, de legkésőbb 2013. augusztus 31-én megszűnt a keresetőségi joga., 2011. október 17-től az I. r. alperes a szerződés tárgyát képező projekt teljesítési biztosítékaként mindössze 487.399.296 forint bankgarancia követelésére volt jogosult kizárólag a konzorciumvezető Az elsőfokú bíróság eljárási és anyagi jogi szabálysértéssel mellőzte az erre vonatkozó bizonyítékokat és állapította meg az I. r. alperes keresetőségi jogát. Egyébként a szerződéses megállapodás 2. számú módosítás III/2. pontja szerint 2011. december 16-ig kellett volna elszámolni, azaz a ... a visszakövetelésre vonatkozó joga ebben az időpontban megnyílt. Csalárd lehívás miatt az I. r. alperes a felperes rovására

gazdagodna. A konzorcium a szerződést egyébként 2013. augusztus 31-én teljesítette, a közút a közforgalom számára megnyílt, megszűnt a bankgarancia alapján történő igényérvényesítési jog is. Ebben a körben a felperes által előadottakhoz csatlakozott, eseti döntésre is hivatkozva. A viszontkereset megalapozatlan, ezért kérte annak elutasítását, másodlagosan a Pp. 252.§ (2) és (3) bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Összefoglalva előadta, az I. r. alperes lehívása csalárd volt, valótlan volt azon állítás, hogy mulasztása vagy szerződésszegése fennállt volna, s a teljesítés nem történt volna meg. Fizetési kötelezettsége, az ok megjelölése hiányában, a fizetési felszólítása hiányában sem állt be.

A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében a kereset elutasítására vonatkozó rendelkezés helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Utalt arra, az elsőfokú bíróság ebben a körben helytálló döntést hozott, az ítélet indokolásával nem teljes mértékben ért egyet, ezzel kapcsolatban fenntartotta az első fokú eljárás során előadottakat. Az I. r. alperes viszontkeresetét elutasító rendelkezés helybenhagyását és ebben a körben az I. r. alperes perköltségben marasztalását kérte.

A 3EG23390 számú bankgarancia kapcsán hivatkozott arra, az I. r. alperes téved, mikor azt állítja, eleget tett az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének. Nem bizonyította, hogy a jótállási időszak a lehívás napján még fennállt volna, a bankgarancia lejárat bizonyítása az igényérvényesítéséhez nem elegendő. Az I. r. alperes egyébként csupán állította, de nem bizonyította, hogy a jótállási időszak 2011. március 9-én még nem járt le, ilyen bizonyítékokra a fellebbezésében sem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével ellentétben a perben rögzítésre került, hogy a jótállási időszak 2011. január 14-én lejárt, ezzel szemben az I. r. alperes nem bizonyította a jótállási időszak 2011. március 9-én történő fennálltát. A lehívás nem volt jogszerű, ezt helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, a fizetési kötelezettség bekövetkezte feltételei megvalósulásának vizsgálata nem mellőzhető, a lehívás nem felelt meg a bankgarancia nyilatkozatban rögzítetteknek. A kedvezményezett egyebekben a bankgaranciát kifogásolhatta volna, ha álláspontja szerint a bankgarancia nem volt szerződésszerű, de azt nem szolgáltatta vissza, hanem elfogadta, utóbb nem hivatkozhat arra, hogy a feltételek rá nem vonatkoznak. Az esetleges titkos fenntartás a szerződés, illetve a bankgarancia szempontjából közömbös. A II. r. alperes esetleges szerződésszegése az általa nyújtott bankgarancia vonatkozásában nem releváns. Ebben a körben tehát az elsőfokú bíróság ítélete helyes.

A 3EG25821 számú bankgarancia vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, azzal nem értett egyet, hogy a lehívás formailag megfelelő volt, azzal azonban igen, hogy nem bizonyította az I. r. alperes annak feltételeit. Az elsőfokú bíróság nem rendelt a lehíváshoz olyan bizonyítási kötelezettséget, melyet a bankgarancia nem tartalmazott. Ebben a körben utalt a bankgarancia szövegére. Az I. r. alperes fellebbezésében sem hozott fel indokot, mely a felperes fizetési kötelezettségét alapozza meg. Az I. r. alperes kizárólag azt igazolta, hogy az

által felvett hibalistát beárzott, de további fizetési kötelezettség bekövetkeztéhez szükséges tényeket nem bizonyított. Egyébként részben tény-, részben szakkérdés lett volna a további bizonyítás, de az I. r. alperes ilyen bizonyítási indítványt nem tett, kioktatás ellenére, a viszontkereset elutasítása így helytálló volt.

A 3EG25527 számú bankgaranciára vonatkozóan szintén helytálló az első fokú ítélet. Ebben a körben perbeli nyilatkozatait fenntartotta. Az I. r. alperes azon értelmezése nem helytálló, mely szerint a bank a 2+3 napon belüli értesítés elmulasztásával elvesztette volna a jogát kifogásolásra. Az I. r. alperes egyébként több, a ... részére küldött levelében elismerte az M9-es projekt tekintetében a vállalkozó személyében történő változást, annak tényét, hogy a II. r. alperes jogutódja a ..., ezért szólította fel a teljesítésre. Ebben a körben a Pp. 196.§, 199.§-aira, illetve a 312.§-aira hivatkozott. A kiváláshoz az I. r. alperes hozzájárulása nem kellett. Csatlakozott ebben a körben a felperesi fellebbezéshez. Az I. r. alperes a II. r. alperessel szembeni követelése a hitelezői igénybejelentés elmaradása miatt bírósági úton nem érvényesíthetőek.

A 3EG25620-as bankgarancia kapcsán az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen döntött, a ... létezése a cégbírósi nyilvántartásba vételtől közhiteles módon igazolt.

A 3EG26225, illetve a 3EG26228 számú bankgarancia kapcsán tett megállapítások is helytállóak. Ebben a körben fenntartotta korábbi álláspontját.

A 3EG26257 számú bankgarancia tekintetében ugyancsak helytálló volt az elsőfokú bíróság ítélete, a bizonyítási kötelezettség tekintetében elfoglalt álláspontja is, a lehívás csalárd volt.

A ... beavatkozó fellebbezésével kapcsolatban előadta, azzal egyetért. A 3EG25509 számú teljesítési bankgarancia tekintetében a felperest marasztaló, ítéleti rendelkezés megalapozatlan ténybelileg és jogilag is. Kérte a viszontkereset teljes elutasítását, ebben a körben az első fokú ítélet megváltoztatását. Ezen bankgarancia lehívás tényállásához alapvetően hasonló 3EG26257 számú bankgarancia lehívása tekintetében ítéletében az elsőfokú bíróság helytállóan döntött, amikor a viszontkeresetet elutasította. Bejelentette, csődeljárás alatt már nem áll.

A ... II. r. alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében a 3EG26225 és 3EG26228 számú bankgaranciák tekintetében előterjesztett, viszontkeresetet elutasító első fokú ítélet helybenhagyását és az I. r. alperes másodfokú perköltség viselésére kötelezését kérte.

Hivatkozott arra, hogy az első fokú ítélet megállapításaival a 3EG26225 számú garancia vonatkozásában teljes egészében egyetért. Az I. r. alperes elismerte, hogy a lehívási nyilatkozata nem tartalmazta a bankgaranciában előírt szó szerinti nyilatkozatot, ugyanakkor arra hivatkozott, szó szerinti kijelentést a bankgarancia nem írt elő számára. Az I. r. alperes téved, a bankgarancia szó szerinti kijelentést írt elő, az ilyen esetekben a bankgarancia kötelezettje a nemzetközi bankgarancia gyakorlat alapján kizárólag a szövegnek megfelelően járhat el, értelmezési lehetősége nincs. Ezzel az I. r. alperes is tisztában volt.

Utalt arra, a 3EG26225 számú bankgarancia lehívása csalárd volt, a csalárd lehíváson túl a bankgarancia egyúttal semmis is volt, e körben a csődtörvény magyarázat megállapításaira utalt.

A 3EG26228 számú teljesítési bankgarancia lehívás sem volt szabályszerű. Az I. r. alperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, az I. r. alperes maga is elismerte, hogy a bankgarancia által kötelezően előírt okiratok közül nem csatolta a mérnök 15 napnál nem régebbi cégkivonatát, nem csatolta ezen túlmenően a II. r. beavatkozóhoz címzett és általa igazoltan átvett felhívása sem. Utalt a pontos bankgarancia szövegre is. Az I. r. alperes nem igazolta a kötelezően benyújtandó iratok benyújtását, de azt sem, hogy létezik-e cégkivonat, az az első fokú eljárásban sem került benyújtásra. A címzett felhívás, s annak átvétele sem igazolt, a perben csatolt felhívás nem került a bankgarancia 3. pontjában meghatározott módon kézbesítésre, azt a II. r. beavatkozó nem vette át. Az elsőfokú bíróság tájékoztatása a bizonyítási teher, illetve a bizonyítatlanság jogkövetkezményei tekintetében megfelelő, jogszerű volt. Az I. r. alperes álláspontja a bizonyítási teher kérdésében téves, a bankgarancia lehívásokra igényt alapító I. r. alperesnek kell bizonyítania a bankgarancia szabályszerű lehívását. Így a bizonyítási teher sem fordult meg, a bankgarancia szöveg jogvesztő rendelkezést sem tartalmazott.

A 3EG26228 számú teljesítési bankgarancia lehívása is csalárd volt, ebben a körben nem értett egyet az első fokú ítélet megállapításaival, a bankgaranciát kizárólag a vállalkozási szerződésben foglaltak szerint a vállalkozónak bejelentett kötbér vagy kárigény fedezetére lehetett volna hívni. Csak a bankgaranciával biztosított vállalkozási szerződésben meghatározott lehívási okból hívható le a bankgarancia, attól eltérő okra hivatkozva történő lehívás esetén az visszaélésszerű. Egyebekben a vállalkozási szerződésben történő jogutódlás miatt a bankgarancia már nem hívható le a jogelőd teljesítésének elmaradása miatt. A jogutódlásról az I. r. alperes értesítésre került, a bankgarancia lehívás ezt követően csalárd. A Gt. alapján bekövetkezett jogutódlás törvényes, nem kötelmi jogcímen történő, mint ahogy annak tilalmát a vállalkozási szerződés 3.1. pontja kiköti, a szétválás egyébként jogszerű volt. Az I. r. alperes sem a szétválás folyamata alatt, sem az arról való tájékoztatást követően nem kifogásolta a jogutódlást, a közbeszerzési törvény 304.§-a nem rendelkezik arról, hogy egy megkötött szerződésben nem kerülhet sor a megrendelő hozzájárulása nélkül jogutódlásra. A Kbt. 3.§-a szerint ez kógens jogszabály. A bankgarancia vállalkozási szerződés biztosítékaként került nyújtásra, nem pedig a Gt. 85.§ (1) bekezdése szerinti I. r. beavatkozó mögöttes felelősségének biztosítására. A szétválásról az I. r. alperes részletes tájékoztatást kapott, lehetősége lett volna biztosítékot követelni az I. r. beavatkozótól, illet azonban nem kért.

A ... beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében a 3EG25527 és a 3EG25620 számú bankgaranciák tekintetében előterjesztett, viszontkeresetet elutasító első fokú ítéleti rendelkezés helybenhagyását és az I. r. alperes perköltség viselésére kötelezését kérte.

Hivatkozott arra, hogy a 3EG25527-es teljesítési bankgarancia lehívása nem volt szabályszerű, az a formai követelményeknek nem felelt meg, az I. r. alperes az

előírt okiratok benyújtását nem igazolta. A fellebbezés nem helytálló, téves az I. r. alperes álláspontja bizonyítási teher vonatkozásában is. Az III. r. beavatkozó előadására és iratcsatolására utalt ebben a körben. Az I. r. alperes - a fellebbezésében írtakkal ellentétben - semmilyen felhívást nem csatolt, utalt a Pp. 235.§ (1) bekezdésére is, s arra, hogy ezen okirat csatolása mellett is hiányosak voltak a bankgarancia lehívások, mivel az első lehíváshoz az ... ellenjegyzésével ellátott nyilatkozatot, a másodikhoz a vállalkozónak szóló felhívás csatolását továbbra sem igazolta az I. r. alperes. Téves a bizonyítási teher megfordulásával kapcsolatos I. r. alperesi álláspont, a bankgarancia szabályszerű lehívásának igazolása az I. r. alperest terheli. Ilyen konkrét megállapodás sem volt a felek között. A bankgarancia szöveg nem tartalmazott az I. r. alperes által hivatkozott jogvesztő rendelkezést, a bizonyítási teher megfordulására vonatkozó rendelkezést sem. Az okiratok csatolásának elmaradására az I. és III. r. beavatkozó is hivatkozott.

A 3EG25525 számú bankgarancia lehívása csalárd volt a vállalkozási szerződésben történő jogutódlás és az I. r. alperes erről való értesítése folytán. Téves ezzel kapcsolatban az I. r. alperes jogi álláspontja, a Gt. alapján bekövetkezett jogutódlás törvényes, a jogutódlás nem kötelmi jogcímen történő, az utóbbi tilalmát mondja ki a vállalkozási szerződés 3.1. pontja. Az I. r. alperes sem a szétválás folyamata alatt, sem a 2011. március 2-i tájékoztatást követően (másfél hónapon keresztül) nem kifogásolta a jogutódlást. A Kbt. sem rendelkezik arról, hogy a megrendelő hozzájárulása szükséges a jogutódláshoz. A bankgarancia vállalkozási szerződés teljesítésének biztosítékeként került nyújtásra, nem az I. r. beavatkozó mögöttes helytállási felelőssége biztosítására. A szétválással kapcsolatos közös tájékoztatás megküldése igazolt. Az I. r. alperes biztosítékot követelhetett volna az I. r. beavatkozótól, de ilyet nem kért. Nem helytálló az a megállapítás, hogy a csődeljárásban be nem jelentett követelés még érvényesíthető, ugyanakkor megalapozott az az álláspont, hogy a csalárd lehíváson túl a bankgarancia egyúttal semmis is.

Eseti döntésre hivatkozva utalt arra, hogy a felperes csak a bankgaranciával biztosított, a vállalkozási szerződésben meghatározott okból hívhatja le a bankgaranciát, amennyiben ettől eltérő okra hivatkozással kerül lehívásra, az visszaélésszerű, ezt a körülményt egyebekben az elsőfokú bíróság a továbbiakban nem vizsgálta.

A 3EG25620-as előleg visszafizetési bankgarancia lehívása visszaélésszerű volt.

A fellebbezések az alábbiakra tekintettel megalapozatlanok.

A jelen ügyre alkalmazandó, korábban hatályos 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 210.§ (1) bekezdése értelmében, aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette.

A (4) bekezdés szerint akit a másik fél megtévesztéssel vagy jogellenes fenyegetéssel vett rá a szerződés megkötésére, a szerződési nyilatkozatot megtámadhatja. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a megtévesztés vagy fenyegetés harmadik személy részéről történt, és erről a másik fél tudott vagy tudnia kellett.

A 249.§ alapján a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek - így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása - esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerinti, okszerű mérlegeléssel állapította meg a bizonyítékok értékelésével, hogy a felperest az I., II. r. alperes nem tévesztette meg a bankgarancia nyilatkozatok kiadásával kapcsolatosan és esetleges tévedését sem az I. vagy II. r. alperes okozta. Helyesen utalt a közbeszerzési eljárás sajátosságaira, illetve azon tényre, hogy a felperes a II. r. alperes pénzügyi helyzetéről - a II. r. alperessel hosszú évek óta fennálló jogviszonya alapján - alapvető ismeretekkel rendelkezett. Mindemellett a felperes a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 70.§-ában foglaltaknak megfelelő, kockázatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségeit nem háríthatta át az I. r. alperesre. Az elsőfokú bíróság több esetben alapos, részletes tájékoztatást nyújtott a felek részére a bizonyítási teherről és a bizonyítatlanság következményeiről. A felperes azt sem tudta a perben bizonyítani - a bankgaranciák kiadásának alapját képező vállalkozási szerződések tényleges megvalósíthatóságát, illetve a vállalkozók alkalmasságát és a projektek műszaki, gazdasági megvalósíthatóságát illetően -, hogy ezek a bankgaranciák kiadásakor lényeges feltételek lettek volna, melyek tekintetében tévedésben volt és a tévedését az I., II. r. alperes okozta vagy felismerhette. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság - noha korábban helyt adott a felperes ez irányú bizonyítási indítványának - helytállóan mellőzte az ezzel kapcsolatos további bizonyítást, erre vonatkozó döntését megfelelően, részletesen indokolta is. Összességében a kereset elutasítása az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállásra és a bizonyítékok okszerű mérlegelésére figyelemmel helytálló volt.

A viszontkereset tekintetében az elsőfokú bíróság a tényállást nagyobb részt helytállóan állapította meg és túlnyomó részt helytállóak voltak levont jogi következtetései is. A bankgarancia önálló kötelezettségvállalásként történő értékelése jogszerű, a garáns bank kötelezettsége önálló, nem az alapköveteléshez, a vállalkozói jogviszonyhoz, hanem a garancialevélben foglalt feltételekhez igazodik. (Erre vonatkozóan a bírói gyakorlat egységes, melyet megerősít a Kúria Gfv.IX.30.460/2007/11., illetve a Gfv.IX.30.156/2010/6. számú határozata is.)

A garancianyilatkozat kiadása feltételezi a megbízó és a kedvezményezett között szerződés alapjogviszony létét, melyből eredően a megbízó fizetési kötelezettsége teljesítéséért vállal a bank garanciát, azonban a bankgarancia nem járulékos jellegű, a megbízó és a kedvezményezett között fennálló jogviszony alakulása nem befolyásolja. A bankgarancia jogintézményéből következően a bank a kedvezményezett fizetési felszólítása után - amennyiben a kedvezményezettként megjelölt jogosult a feltételeknek megfelelően hívta le a bankgaranciát - nem hivatkozhat az alapjogviszonyra; nem köteles, de nem is jogosult vizsgálni az alapjogviszonybeli szerződés teljesítését vagy nemteljesítését. Meg kell elégednie a garancianyilatkozatban foglalt feltételek teljesülése esetén a kedvezményezett nyilatkozatával, ennek alapján - a feltételek teljesülése esetén - fizetési kötelezettsége fennáll. Az alapjogviszony vizsgálata a garáns banknak nem feladata, a fizetést a formai okok mellett a nyilvánvalóan csalárd lehívásra hivatkozva tagadhatja meg.

Megalapozatlan volt a felperesnek a súlyos első fokú eljárási szabálysértésre történő hivatkozása is. A felperes által megjelölt iratok a felperes általi megtekinthetőségének elmaradása - tekintve, hogy ebben a körben az elsőfokú bíróság a további bizonyítást indokoltan mellőzte - eljárási szabálysértést nem jelentett. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (4) bekezdése értelmében a felperesi bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nem volt kötve, mellőzhette a bizonyítás elrendelését, illetve a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, mivel a jogvita elbírálása szempontjából az szükségtelen volt. Mindezekre tekintettel a felperesnek az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseire vonatkozó fellebbezési hivatkozásai tévesek.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a garáns banknak meg kell vizsgálnia - és pedig szövegszerűen, szó szerinti pontossággal - a lehívás teljesíthetőségének feltételei fennálltát. Azonban az a körülmény, hogy erre a vizsgálatra esetleg nem a bankgarancia nyilatkozat szerinti határidőben kerül sor, jogvesztést nem eredményez, hacsak kifejezetten ilyen rendelkezést a bankgarancia nyilatkozat nem tartalmaz. Ennek folytán a felperes a jelen eljárásban is érvényesíthette a lehívásokkal kapcsolatos kifogásait, így az egyes bankgarancia lehívásokkal kapcsolatban eredményesen hivatkozhatott a lehívási feltételek valamelyikének hiányára.

Az elsőfokú bíróság a bankgaranciák eltérő jellegét figyelembe véve, konkrétan az egyes bankgaranciák kapcsán vizsgálta a lehívások tartalmi, formai feltételeknek megfelelő voltát. A 23390-es számú jótállás bankgarancia tekintetében egyebek mellett a határidőben történő lehívás bizonyítatlanságára, illetve a lehívás tartalmi hiányosságaira; a 3EG25821-es számú szavatossági bankgarancia kapcsán a

tartalmi elemek hiányára; a 3EG25527 számú teljesítési bankgaranciára vonatkozóan a csatolt mellékletek hiányosságára, a vállalkozó felhívásának bizonyíthatatlanságára, a mellékletek hiányára helytállóan hivatkozott. Utóbbi bankgarancia kapcsán helytálló volt az elsőfokú bíróság azon okfejtése, ha a lehívás csalárd, a bank a fizetést megtagadhatja, a visszaélésnek azonban kétséget kizárónak és felismerhetőnek kell lennie, nem elegendő, hogy az alapjogviszony kapcsán a felek között vita keletkezett. Az alapjogviszony, a vállalkozási szerződés teljesítésének részletes vizsgálata, az attól való elállás vizsgálata, az esetleges felelősség megállapítása egyértelműen a jelen per körén kívül esik.

Helytálló volt az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a garanciavállalás személyes jellegű jogviszony, az átalakulással érintett négy bankgarancia - 23390, 25620, 26225, 26228 - tekintetében kiválási szerződéssel jogutóddá váló gazdálkodó szervezetért a felperes garanciát nem vállalt. Ebben az esetben az alapjogviszonyban bekövetkezett változás, a vállalkozó személyében bekövetkezett - egyébként kifejezetten a felperes akarata ellenére bekövetkezett átalakulás eredményeként - azt eredményezte, hogy a kiválással érintett ezen négy bankgarancia lehívása a jogutódok 2011. március 2. napján kelt tájékoztatására is figyelemmel nyilvánvalóan csalárd, arra jogot alapítani nem lehet.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 20.§ (3) bekezdésében foglaltak csak a csődeljárással érintett adós elleni követelés érvényesítésére vonatkoznak.

Az elsőfokú bíróság a 3EG25509-es számú teljesítési bankgarancia tekintetében helytállóan utalt arra, hogy a garancia alapján a kedvezményezettnek azt kellett kijelentenie, „a megbízó a megállapodásban meghatározott kötelezettségeit nem teljesítette és ennek alapján a megbízó teljesítési kötelezettsége beállt”. A lehívás szövege ennek megfelelt, a nem teljesített kötelezettségeket felsorolni nem kellett. Ebben a körben helytelen volt az elsőfokú bíróság 48. sorszámú iratokra történő hivatkozása, egyéb megállapításai viszont megalapozottak. Az F6 alatt csatolt teljesítési bankgarancia szerint a ... javára a bank 520.143.000 forint összeget meg nem haladó mértékben vállalt bankgaranciát, arra, hogy kifizetést teljesít 15 banki napon belül, közvetlenül az első írásbeli felszólításra az alapjogviszony vizsgálata nélkül, tekintet nélkül a megbízó, maga vagy bármely más fél, harmadik személy ellenvetéseire, amennyiben felszólításukban kijelentik, hogy a megbízó a szerződéses megállapodásban meghatározott kötelezettségeit nem teljesítette és ennek alapján a megbízó a teljesítési kötelezettsége beállt. A bankgarancia 2011. február 9-éig volt érvényes, az igénybejelentés ennek megfelelően történt. A konzorcium, illetve egyes tagjai közti jogviszony alakulásának, a köztük lévő további megállapodások vizsgálatának nem volt helye.

A 3EG26257-es számú teljesítési bankgarancia tekintetében a Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a formai, mellékletekbeli hiányosságok tekintetében. Helytálló volt ebben a körben az elsőfokú bíróság azon következtetése is, hogy ha nyilvánvalóan nem a garanciával biztosított körülményekre és nem a garanciával biztosított kötelezettségekre hivatkozva történik a lehívás, annak megtagadása jogszerű. Egyébként azonban az alapjogviszonyt vizsgálni nem kellett.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a keresetet elutasító és a viszontkeresetnek részben helyt adó részében - a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.

A perköltségre vonatkozó rendelkezések részben történő megváltoztatásának volt helye az alábbiakra figyelemmel:

Az 1952. évi III. törvény (Pp.) 81.§ (1) bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetében a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevételével határoz.

A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, a bíróság a képviselőt ellátásával felmerült munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével állapítja meg.

A (2) bekezdés szerint a pertárgyérték alapján állapítandó meg a munkadíj.

A (6) bekezdés kimondja, a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti.

Helytálló volt az elsőfokú bíróság megállapítása a kereseti kérelem és a viszontkereset pertárgyértéke tekintetében. A felperes a kereseti kérelem tekintetében teljes egészében pervesztes lett, ugyanakkor az I. r. alperes a viszontkeresettel kapcsolatban 520.143.000 forint összegre pernyertes lett. Az elsőfokú bíróság azonban számítási hibát vétett, a viszontkereset tekintetében a pernyertesség mintegy 14%-os. Ugyanakkor a részleges pernyertesség-pervesztességhez kapcsolódó perköltségviselés nem azt jelenti, hogy mind a nagyobb részben pernyertes, mind a kisebb részben pernyertes kap perköltséget; csak a különbözetre kell marasztaló döntést hozni, és a nagyobb részben

pervesztes felet kell kötelezni a nagyobb részben pernyertes fél javára az arányos perköltség megfizetésére.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség tekintetében a Pp. 253.§ (2) bekezdése, a 81.§ (1) bekezdése és 239.§-a alkalmazásával részben megváltoztatta. A fellebbezések eredménytelensége folytán a Pp. 81.§ (1) bekezdése és a 239.§-a, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú perköltség viseléséről. A felperes a kereseti kérelemmel kapcsolatos elutasító rendelkezés elleni fellebbezés kapcsán teljes egészében pervesztes lett, az I. r. alperes és a felperes pernyertessége-pervesztessége a fellebbezések alaptalansága folytán azonos az első fokú eljárás során megállapítható mértékkel. A IV. r. alperesi beavatkozó fellebbezése ugyancsak megalapozatlan volt, így javára a Fővárosi Ítéltábla másodfokú perköltséget nem állított meg; az I., II., III. r. alperesi beavatkozók, illetve a II. r. alperes javára pedig mérsékelt összegű másodfokú perköltséget állapított meg.

Budapest, 2014. június 6.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
írnok